

Utvärdering Skogen

Arbetsmiljöverket

Rapport

Februari 2013

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

- Inom skogsindustrin förekommer varje år ett flera allvarliga arbetsolyckor och tillbud, beroende på bristande kunskap, bristfällig skyddsutrustning och fel val av arbetsmetoder.
- Under 2012-2013 har en inspektionsinsats genomförts av Arbetsmiljöverket där ca 1 400 arbetsgivare inspekterats. Inspektionsinsatsen har granskat företagets systematiska arbetsmiljöarbete, hur de arbetar med arbetsolyckor och tillbud och kunskap om regler i nya föreskriften, "Användning av motorkedjesågar och röjsågar", (AFS 2000:2).
- Insatsen startade med utbildning för berörda inspektörer maj 2012 och tillsynen startade augusti/september 2012. Projektet avslutades den 31 december 2013.
- Syftet med undersökningen är att mäta om målgruppen har fått ett ökat säkerhetsmedvetande och kännedom om den nya föreskriftens innehåll efter inspektionsinsatsen.

Målgrupp och urval

- Målgrupp är arbetsgivare med minst en anställd inom den bransch där Arbetsmiljöverket genomfört inspektionsinsatsen.
- Två segment ur målgruppen har intervjuats:
 - Företag som blivit inspekterade av Arbetsmiljöverket under insatsen och under 2013.
 - Företag som ej blivit inspekterade av Arbetsmiljöverket.
- Urvalet har tillhandahållits av Arbetsmiljöverket.
- Intervjuperson har varit den som är arbetsmiljöansvarig på företaget/organisationen. För gruppen inspekterade här även kravet varit att personen deltagit under inspektionen.

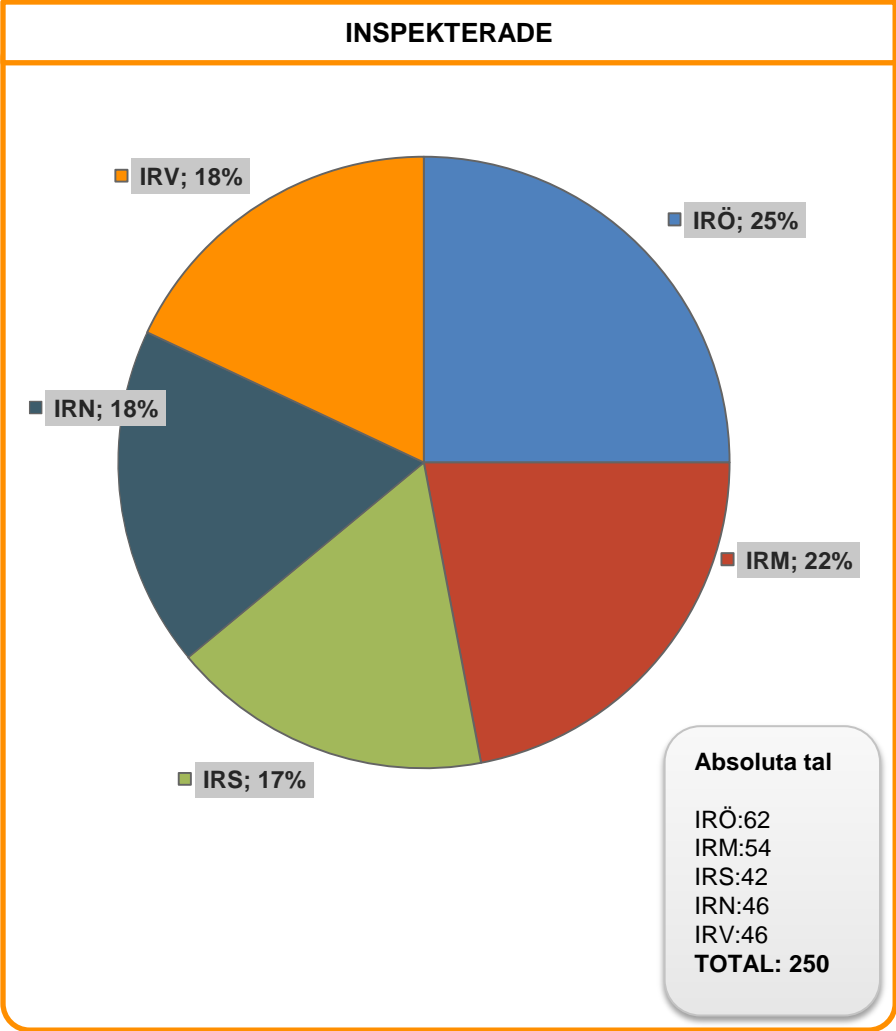
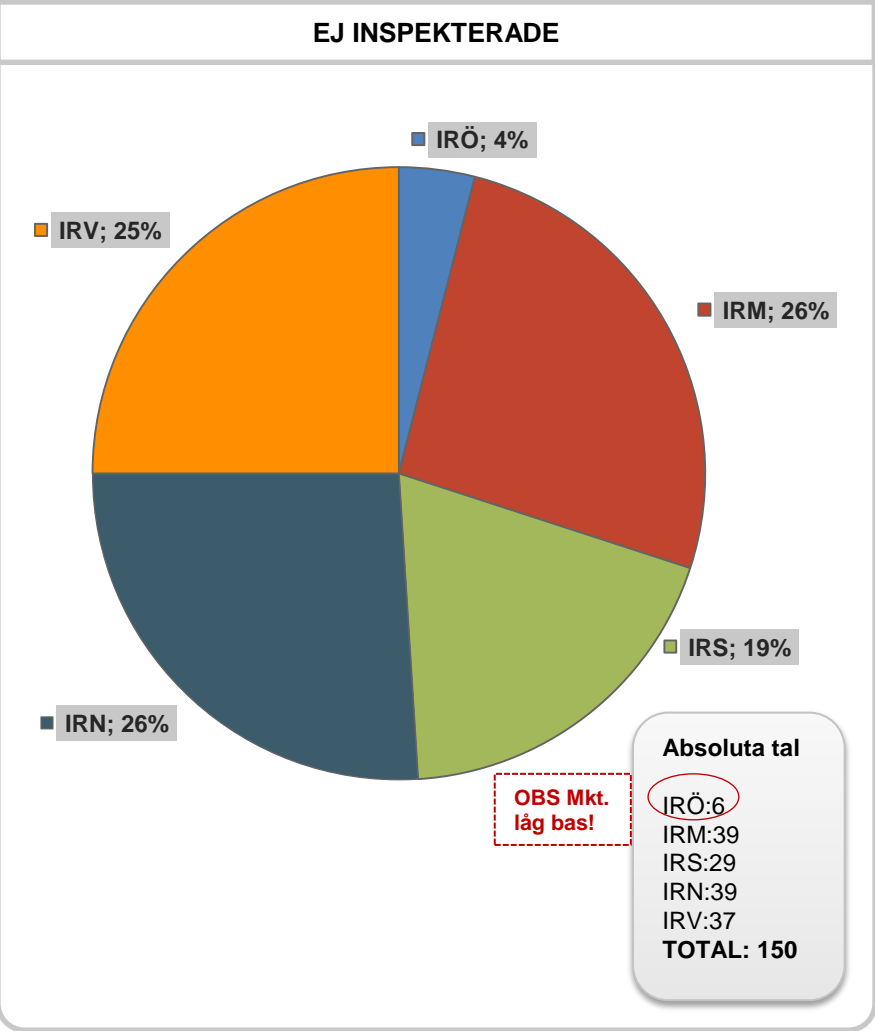
Genomförande

- Undersökningen har genomförts genom telefonintervjuer under perioden 2014-01-09-2014-01-30.
- Totalt 400 arbetsgivare har intervjuats. 250 intervjuer bland företag som blivit inspekterade under 2013 och 150 bland företag som inte blivit inspekterade.

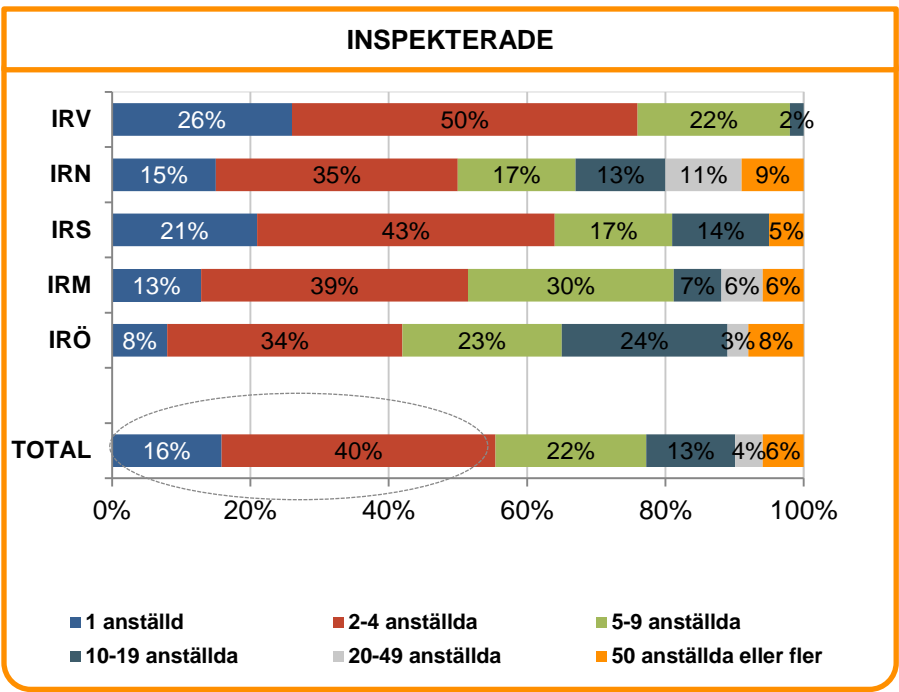
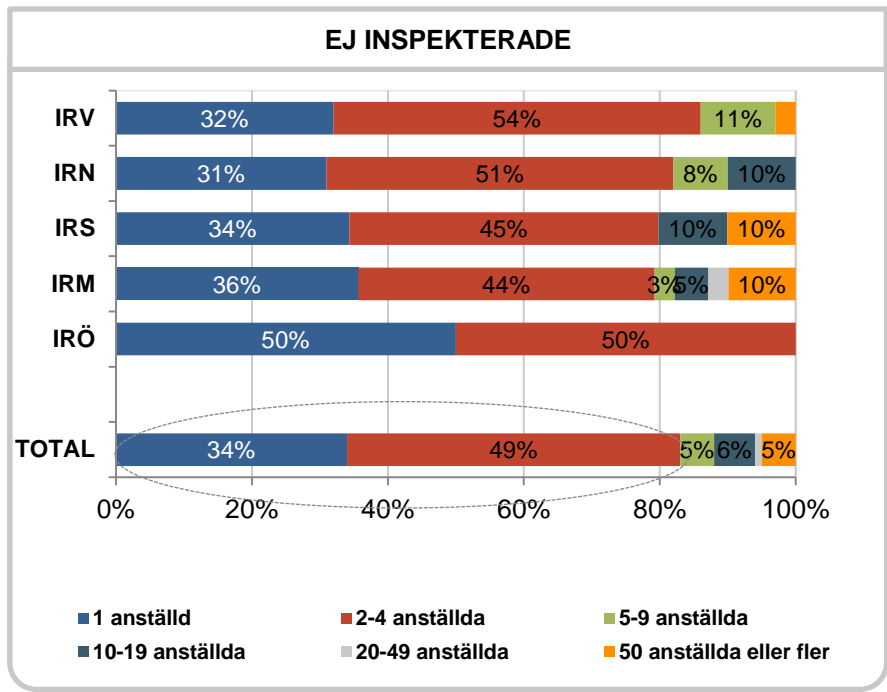
Deltagarbeskrivning

Fördelning andel intervjuade företag per segment och region

Andel antal anställda totalt i segmenten och per region

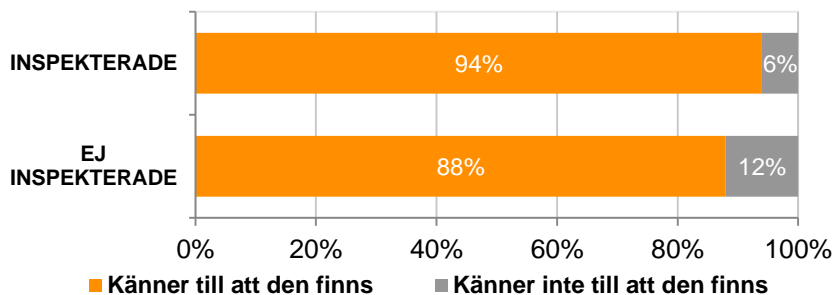
- Majoriteten av de intervjuade företagen har 1 eller 2-4 anställda. I segmentet inspekterade företag finns en större andel med 5-9 anställda och 10-19 anställda.

Kännedom om den nya föreskriften

*”Användning av motorkedjesågar och röjsågar”,
 (“AFS 2012:1”)*

Kännedomen om att den nya föreskriften finns är hög

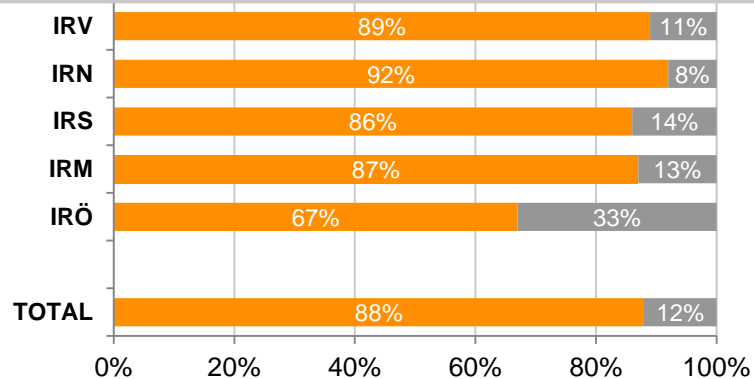
#Arbetsmiljöverket har tagit fram en ny föreskrift som heter "Användning av motorkedjesågar och röjsågar", ("AFS 2012:1") som gäller från den 1 december 2012. Känner du till att föreskriften finns eller känner du inte till det?

Bas: Samtliga 250+150

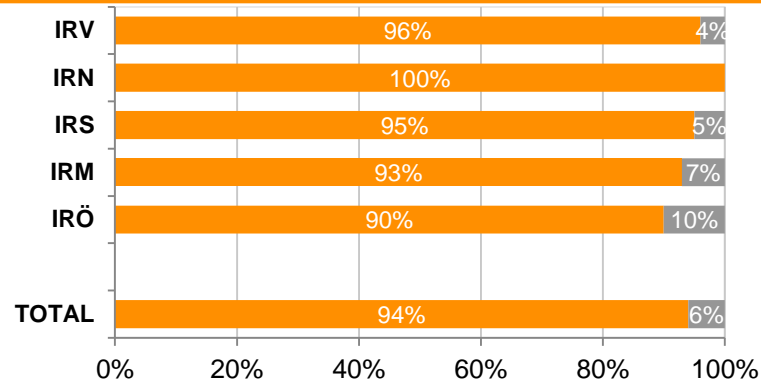
- Kännedomen om den nya föreskriften är hög. Inspekterade företag känner till att den finns i något högre utsträckning än de företag som inte är inspekterade.
- Några större skillnader finns ej mellan olika regioner, vare sig bland inspekterade eller bland de som inte är inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

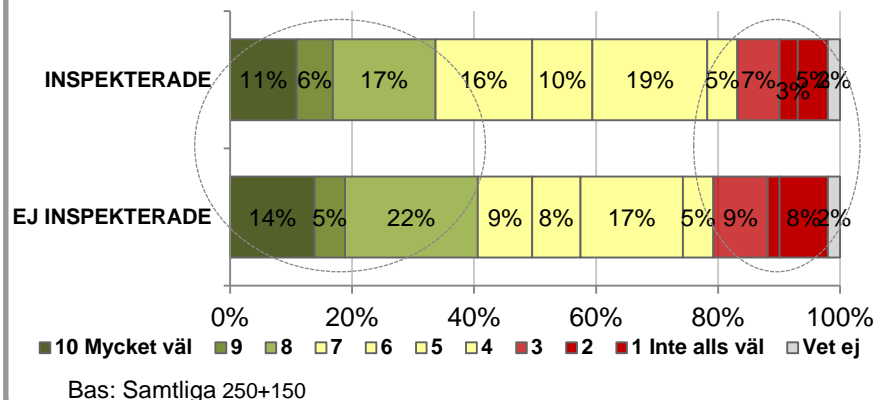
INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

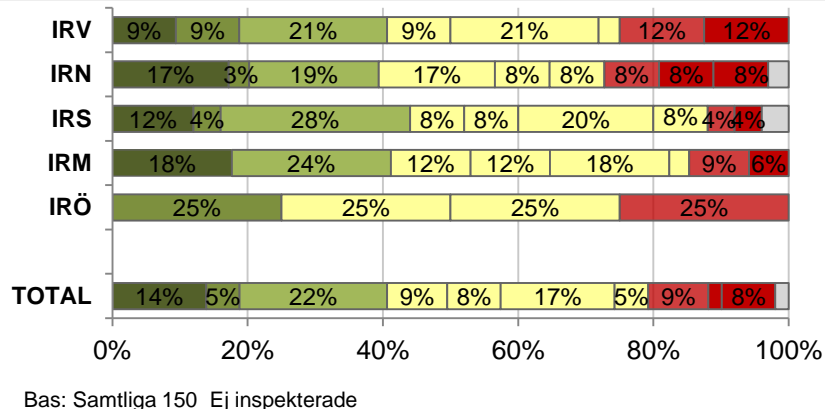
Det finns både en hög andel som uppger att de känner till innehållet och som uppger att de inte gör det

#Hur pass väl känner du till innehållet i den nya föreskriften
Användning av motorkedjesågar och röjsågar (AFS 2012:1)?

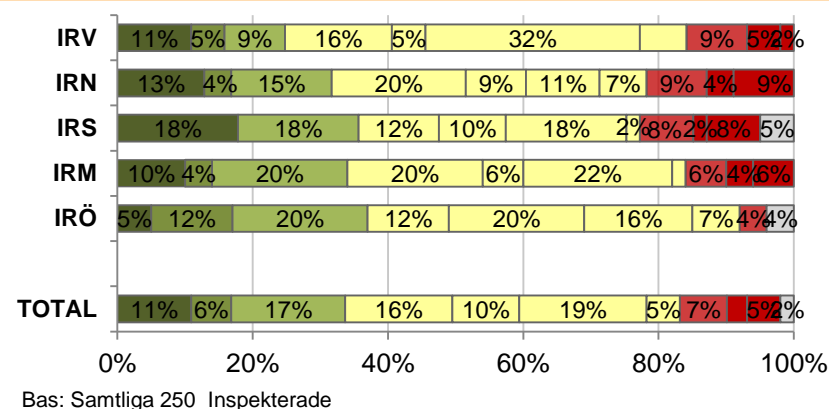

- Andelen som känner till innehållet i den nya föreskriften i hög utsträckning är något högre bland de som ej är inspekterade. Samma grupp har även en högre andel som känner till innehållet i låg utsträckning.
- Det finns en variation mellan regionerna, framför allt varierar andelen som uppger att de känner till innehållet i låg utsträckning.

EJ INSPEKTERADE

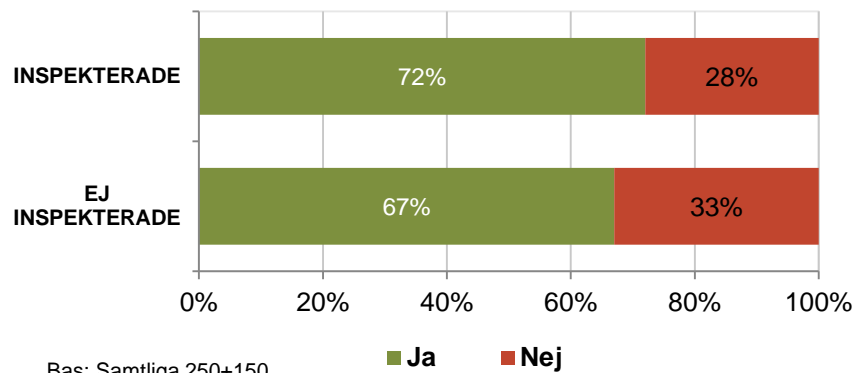

INSPEKTERADE

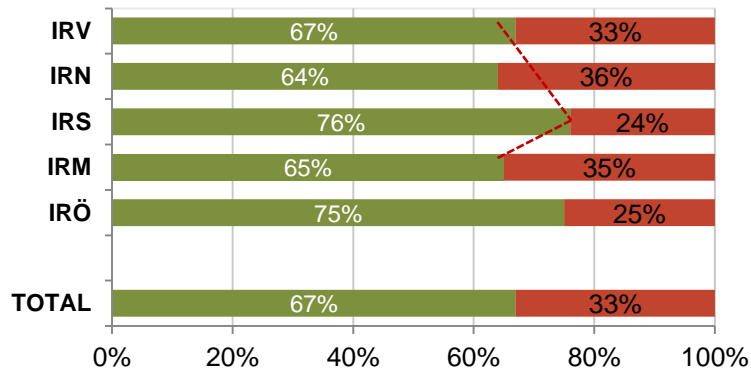
Majoriteten svarar att de kan nämna några nyheter från den nya föreskriften

#Kan du nämna några nyheter från den nya föreskriften, t.ex. några krav som har förändrats, något som är nytt?

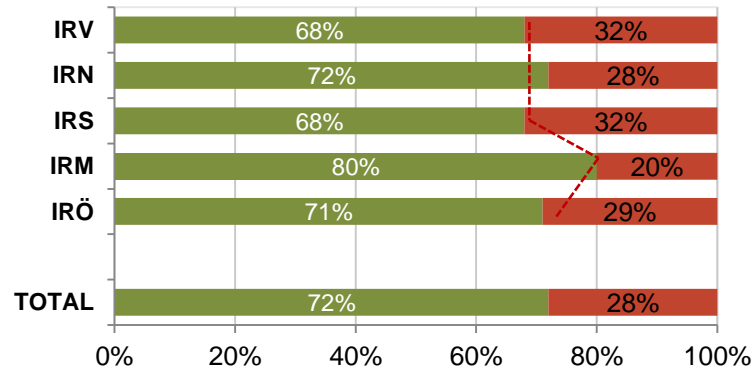

- Cirka två tredjedelar svarar att de kan nämna nyheter i den nya föreskriften, andelen är något högre bland inspekterade.
- En viss variation finns mellan regionerna vad gäller att kunna nämna nyheter.

EJ INSPEKTERADE

INSPEKTERADE

En majoritet av företagen i de båda segmenten som kan nämna någon/några nyheter anger motorsågskörkort och varselkläder

Nyhet/nyheter i den nya förskriften som spontan nämns av respondenterna	Inspekterade (Ja; 170 st)	Ej inspekterade (Ja; 89 st)
Körkort/utbildning för motorsåg/motorkedjesågar	Ca 70 st	Ca 35 st
Varselkläder/varselkläder på överkroppen	Ca 30 st	Ca 15 st
Körkort för motorsåg/motorkedjesågar <u>och</u> varselkläder	Ca 25 st	Ca 10 st
Körkort för motorsåg/motorkedjesågar och röjsågar	Ca 10 st	Ca 10 st
”Körkort krävs”	Ca 8 st	Ca 6 st

Exempel på Ö övriga nya krav som nämns

(ca 1-5 st)

- Skyddsskor
- Böter på 10 000 kr
- Utbildning
- Regler för ensamarbete
- Regler för fällteknik
- Huggarkoja
- Skyddskläder
- Skyddsutrustning till motorsåg

Ytterligare öppna svar, se appendix

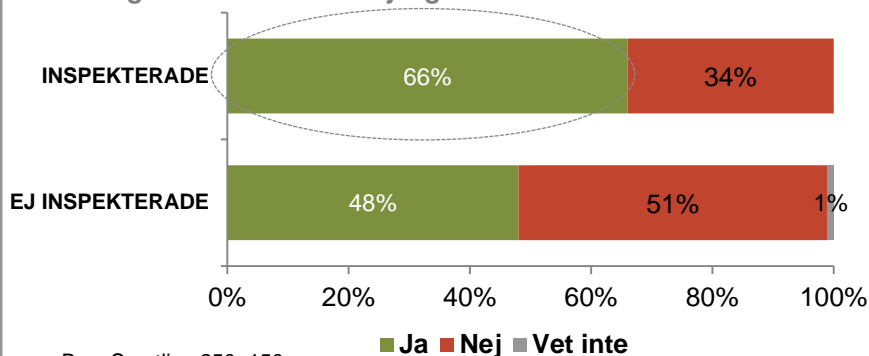
Kännedom om innehållet i föreskriften

- Nya krav
- Företagens bedömning av kravens efterlevnad i verksamheten

Andelen med "körkort" är högre bland de inspekterade företagen

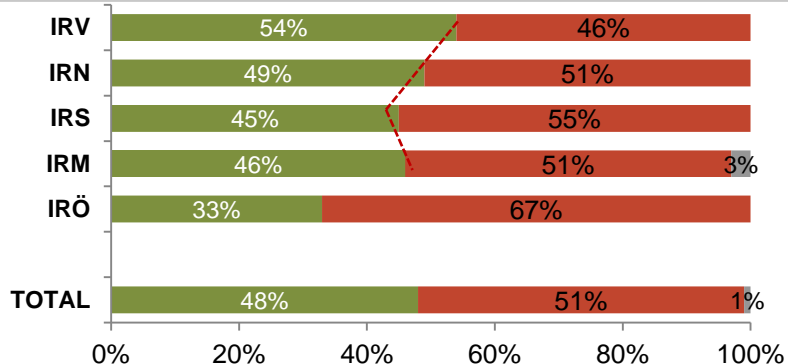

#Är det någon anställd i er verksamhet som har dokumentation på godkända teoretiska och praktiska prov för att få utföra motorsågsarbete och/eller röjsågsarbete?

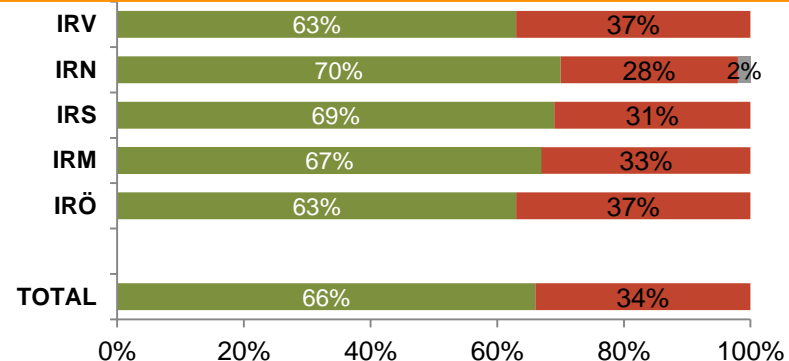

- Andelen som har godkänd dokumentation på godkända teoretiska och praktiska prov för att få utföra motorsågsarbete och/eller röjsågsarbete är klart högre bland inspekterade än bland ej inspekterade, 2/3 jämfört med knappt hälften.
- En viss variation finns mellan regionerna.

EJ INSPEKTERADE

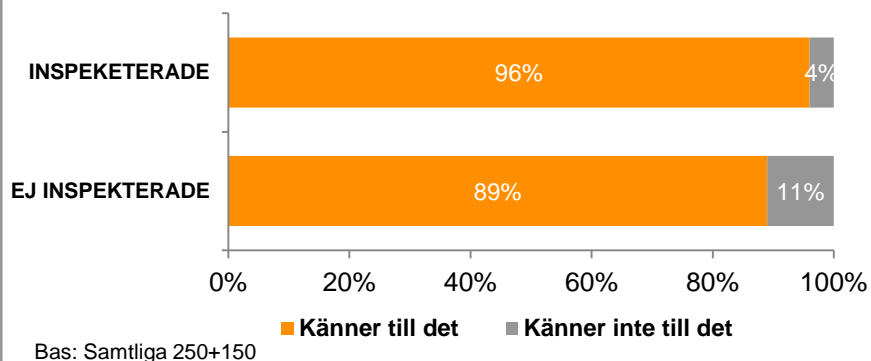
INSPEKTERADE

Kännedomen om att det är ett krav på "körkort" är hög överlag

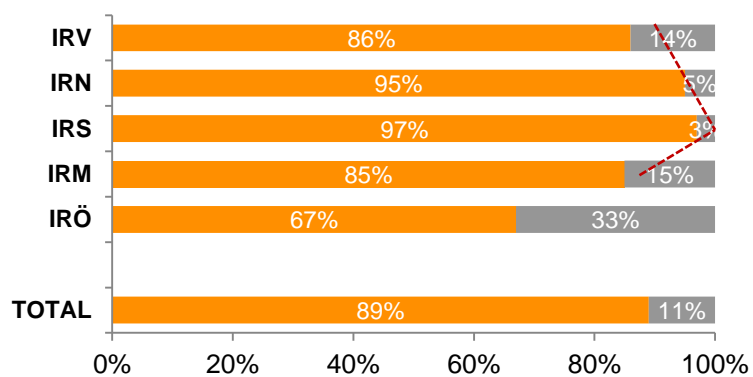

#Från den 1/1, 2015, är det ett krav att anställda som ska utföra arbetet med motorsåg ska ha dokumentation på godkända teoretiska och praktiska prov för att ...

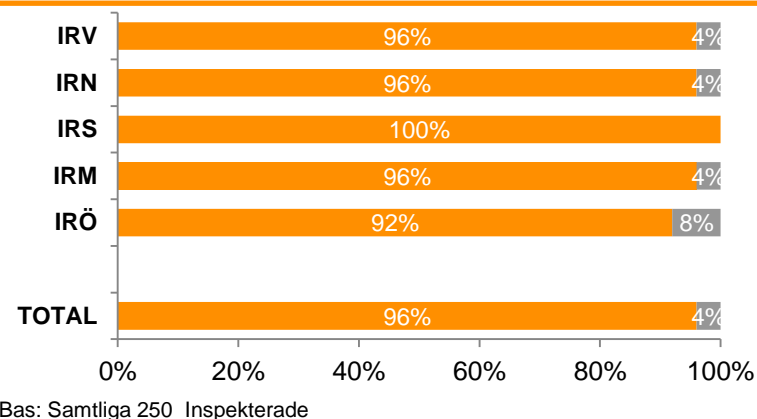

- Kännedomen om kravet på dokumentation för att utföra arbete med motorsåg är hög, något högre bland inspekterade.
- Variationen i kännedom är större bland de som inte är inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

INSPEKTERADE

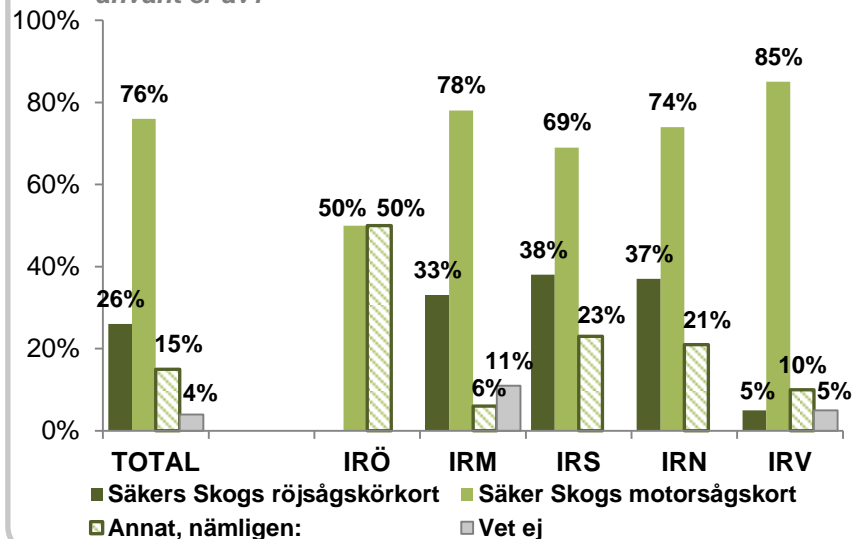

Säker Skogs motorsågskörkort är det teoretiska och praktiska prov som störst andel har använt sig av

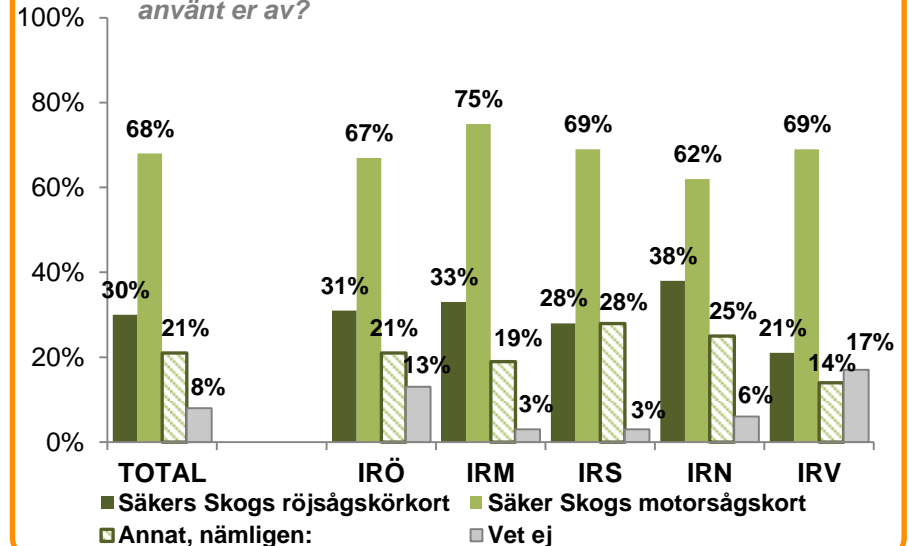
EJ INSPEKTERADE

#Vilken typ av teoretiska och praktiska prov har ni använt er av?

INSPEKTERADE

#Vilken typ av teoretiska och praktiska prov har ni använt er av?

- Säker Skogs motorsågskörkort är det teoretiska och praktiska prov som störst andel har använt sig av. Det gäller såväl för inspekterade som ej inspekterade, andelen som gjort det är något högre bland ej inspekterade.
- Variationen när det gäller vilket teoretiskt och praktiskt prov man använt sig av är större bland företag som inte är inspekterade än bland de som är inspekterade.

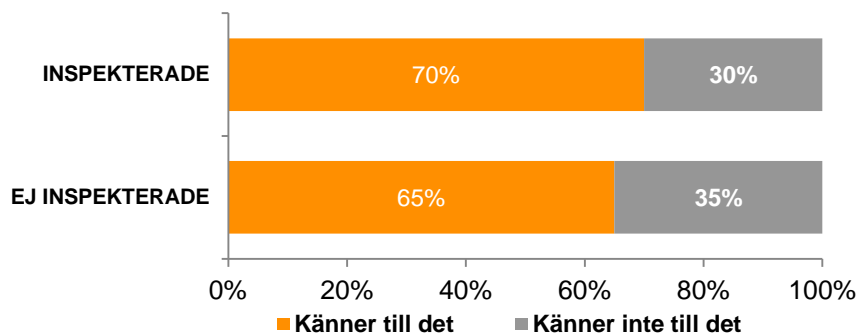
Annan utbildning/prov:

- Under gymnasieutbildning/yrkesskola
- Motorsåg AB
- Svea skog
- Skogsstyrelsen
- Utbildning inom företaget
- Äldre motorsågsutbildning
- Södra viken

Majoriteten, 2/3 delar, känner till sanktionsavgiften. Det finns dock variation mellan regionerna

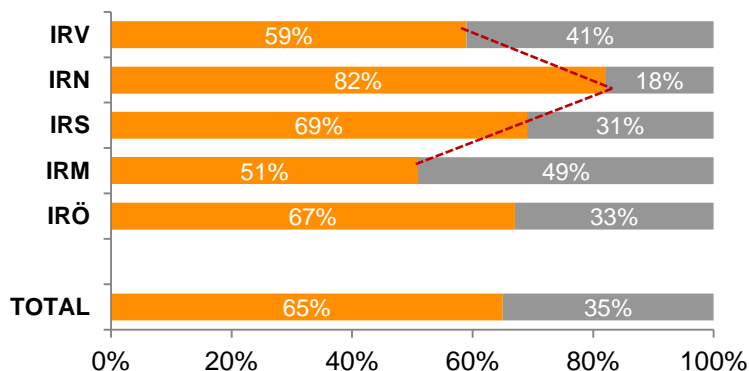
#Den som överträder bestämmelserna på dokumenterade kunskaper efter 1 januari 2015 ska betala en sanktionsavgift på 10 000 kr? Känner du till det eller känner du inte till det?

Bas: Samtliga 250+150

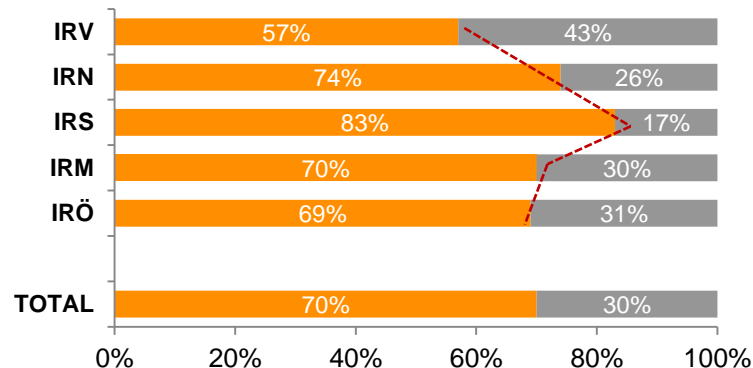
- Cirka 2/3 känner till sanktionsavgiften som träder i kraft den 1 januari 2015. Kännedomen är något högre bland inspekterade.
- Variationen i kännedomen är mycket stor mellan de olika regionerna. Kännedomen är högst inom IRN och IRS, detta gäller såväl för inspekterade och ej inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

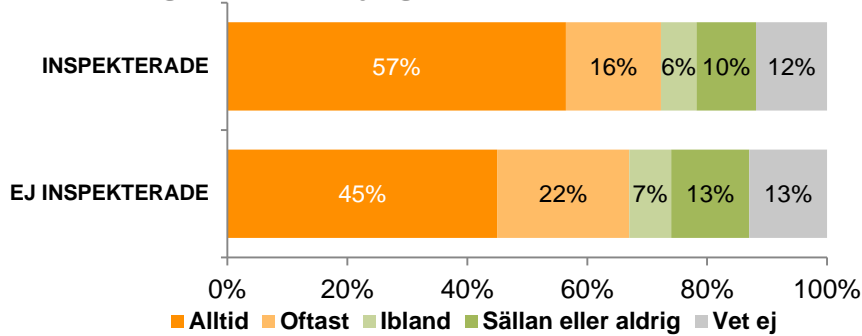

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

Varselkläder används i relativt stor utsträckning bland företagen

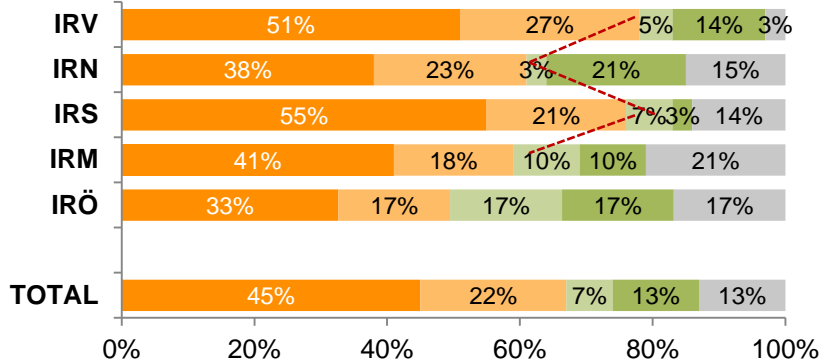
#Enligt din bedömning, hur förekommande är det att anställda använder varselkläder (tillverkade enligt standard SS EN 471), vid motorsågsarbete och röjsågsarbete?

Bas: Samtliga 250+150

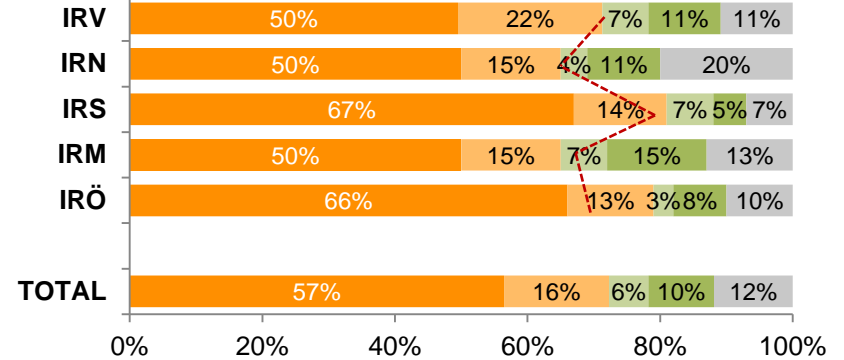
- Användningen av varselkläder är något vanligare bland inspekterade företag än bland de som inte är inspekterade.
- Variationen mellan regionerna är stor när det gäller användningen av varselkläder, det gäller såväl för inspekterade och ej inspekterade företag.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

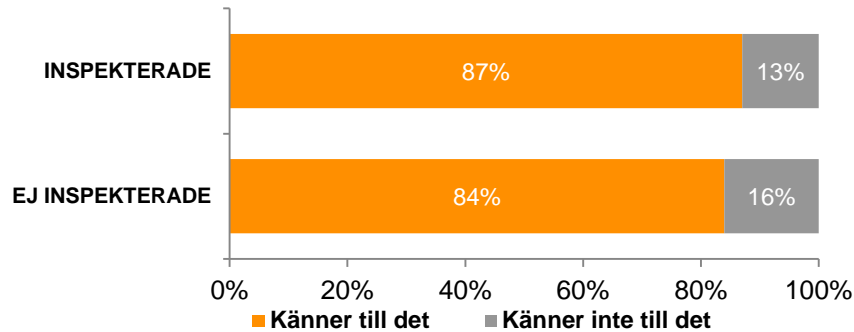

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

Kännedomen om att det är ett krav på varselkläder är mycket hög

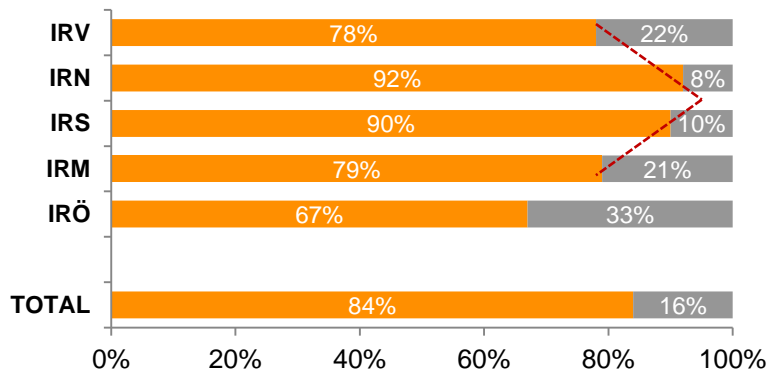
Från den 1/12 2012 är det ett krav att anställda skall använda varselkläder på överkroppen vid motorsågsarbete eller röjsågsarbete.

Bas: Samtliga 250+150

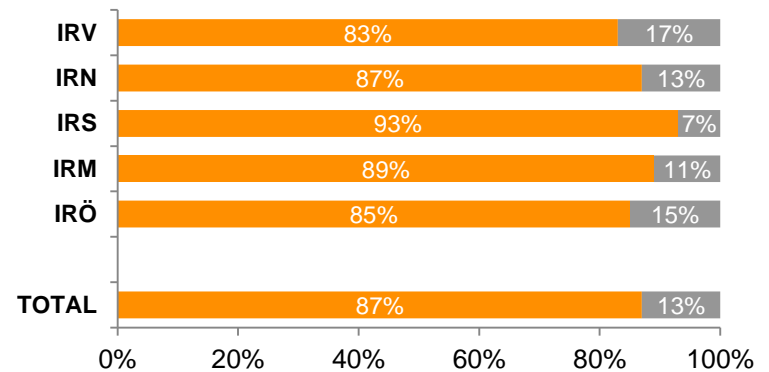
- Kännedomen om kravet på användning av varselkläder är hög, 84-87%, med den något högre kännedomen bland inspekterade företag.
- Variationen i kännedomen mellan regionerna är något större bland företag som inte är inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

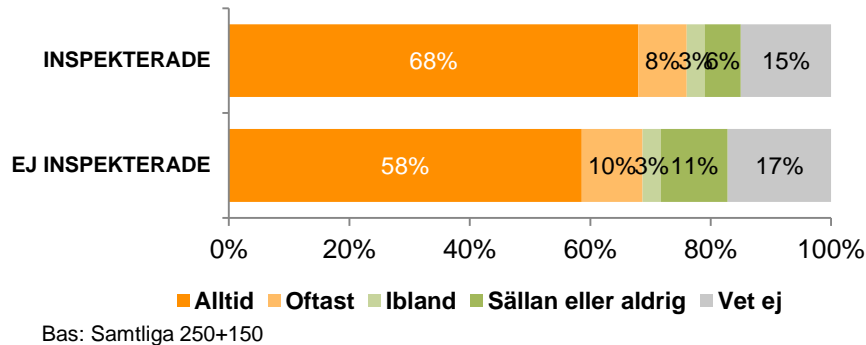

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

Användningen av kängor eller stövlar med sågskydd är relativt vanligt

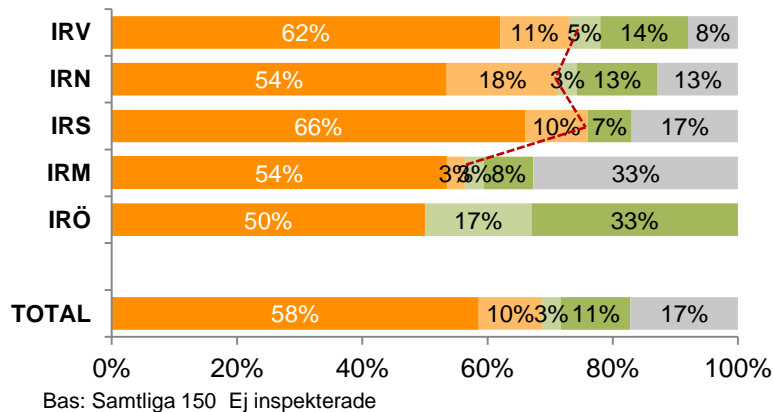

#Enligt din bedömning, hur förekommande är det att anställda använder kängor eller stövlar med sågskydd användas vid arbete med röjsåg.

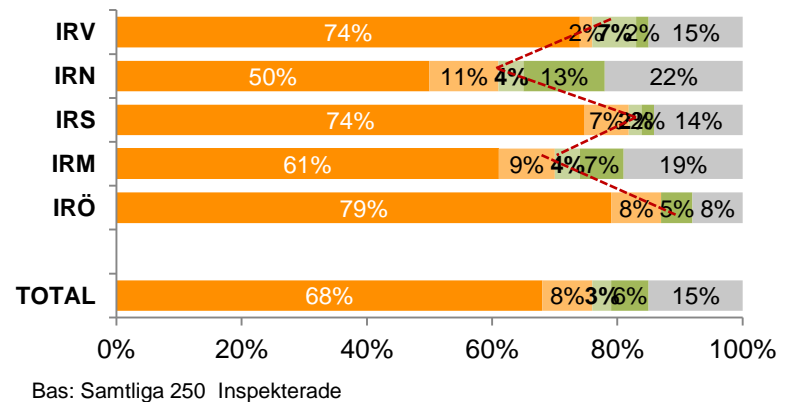

- Användningen av kängor eller stövlar med sågskydd är något vanligare bland inspekterade företag än bland företag som inte är inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

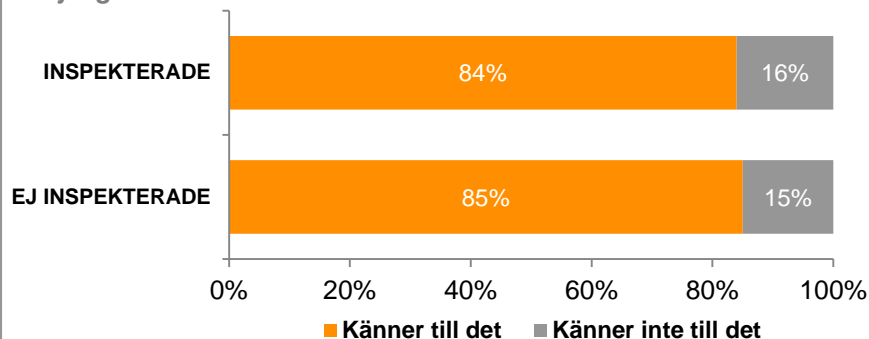
INSPEKTERADE

Kännedomen om att det är ett krav på att använda kängor eller stövlar med sågskydd vid arbete med röjsåg är hög

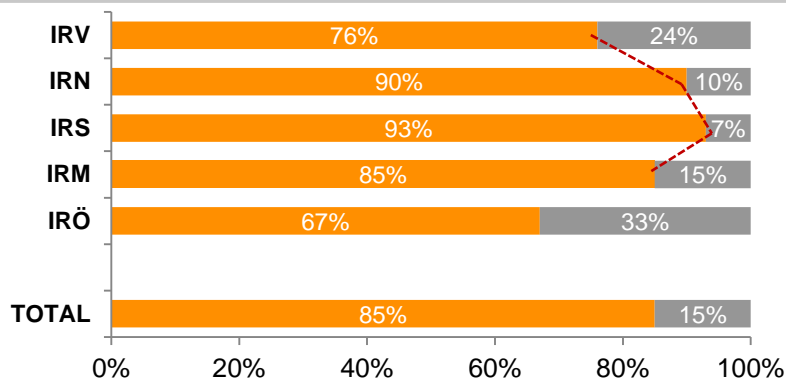
#Från den 1/12 2012 är det ett krav på att anställda skall använda kängor eller stövlar med sågskydd vid arbete med röjsåg. Känner du till det eller känner du inte till det?

Bas: Samtliga 250+150

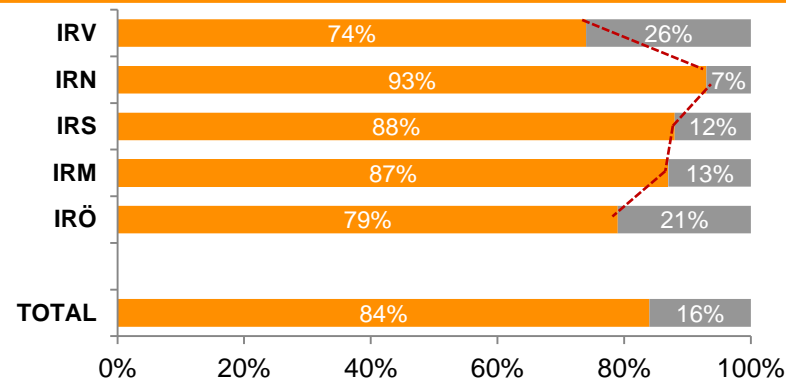
- Kännedomen om att anställda ska använda kängor eller stövlar med sågskydd vid arbete med röjsåg är hög såväl bland företag som är inspekterade som de som inte är inspekterade.
- En viss variation finns bland regionerna. Kännedomen är lägst i region IRV. Det gäller såväl bland inspekterade som de som inte är inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

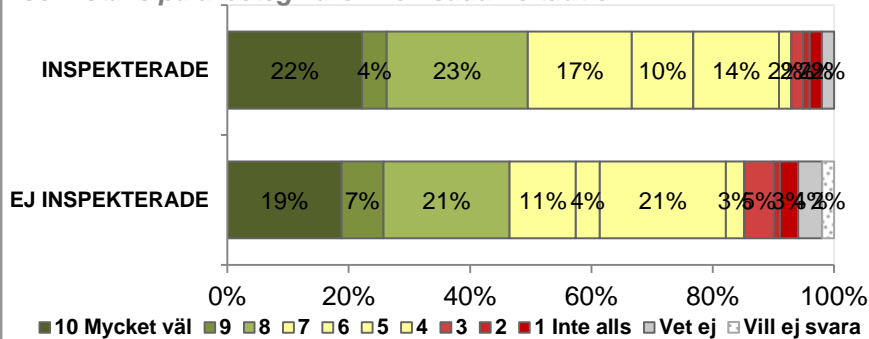
Kännedom och ansvar avseende allvarliga tillbud och allvarliga olyckor

Närmare hälften känner mycket väl till kraven som ställs på arbetsgivaren vid allvarligt tillbud eller allvarlig olycka

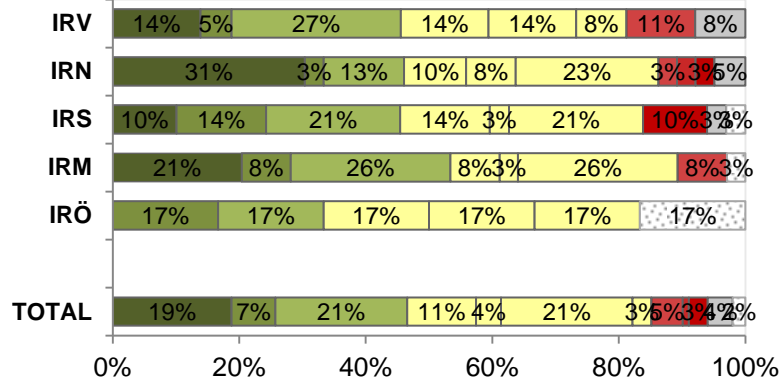
de fall det skulle inträffa ett allvarligt tillbud eller en allvarlig olycka i er verksamhet hur pass väl känner du till vilka krav som ställs på arbetsgivaren i en sådan situation?

Bas: Samtliga 250+150

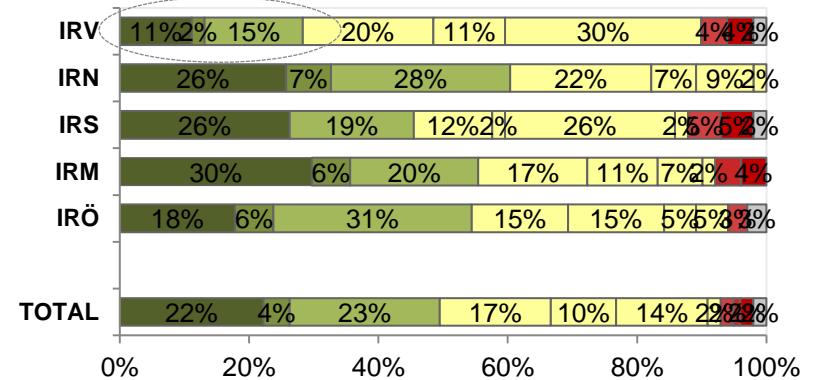
- Närmare hälften av såväl inspekterade som ej inspekterade uppger att de mycket väl känner till vilka krav som ställs på arbetsgivaren.
- En viss variation finns mellan regionerna. Framför allt avviker region IRV bland inspekterade genom en lägre andel som känner till kravet mycket väl.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

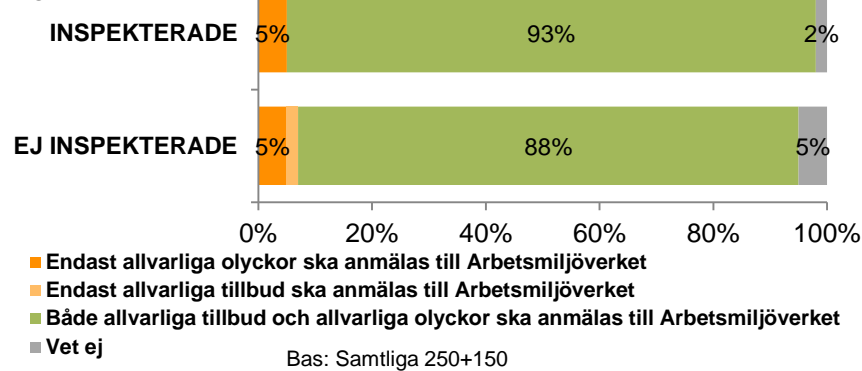

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

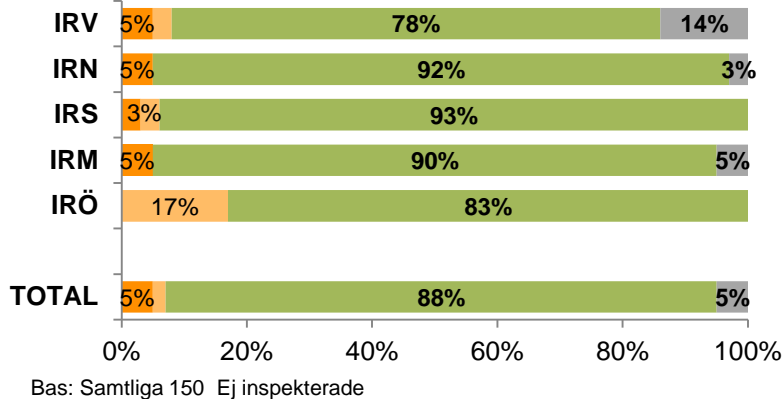
Majoriteten känner till att både allvarliga tillbud och allvarliga olyckor ska anmälas till Arbetsmiljöverket

#Vilket eller vilka av nedanstående påståenden om anmälan stämmer i de fall det inträffar ett allvarligt tillbud eller en allvarlig olycka?

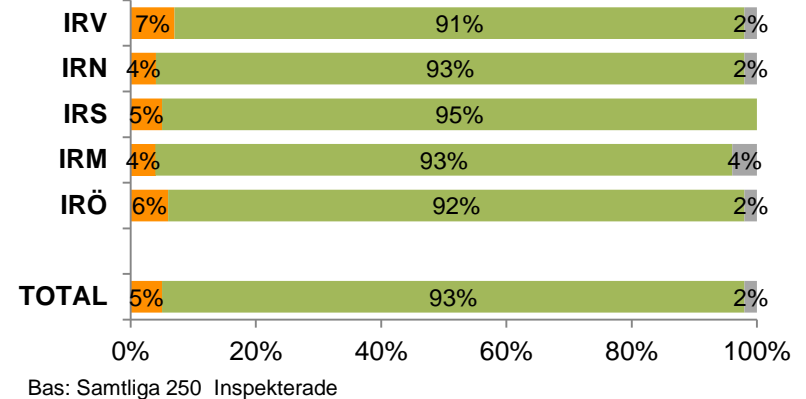

- En stor majoritet svarar att påståendet att både allvarliga tillbud och allvarliga olyckor ska anmälas till Arbetsmiljöverket är det korrekta.
- Skillnaderna mellan regionerna är mycket små.

EJ INSPEKTERADE

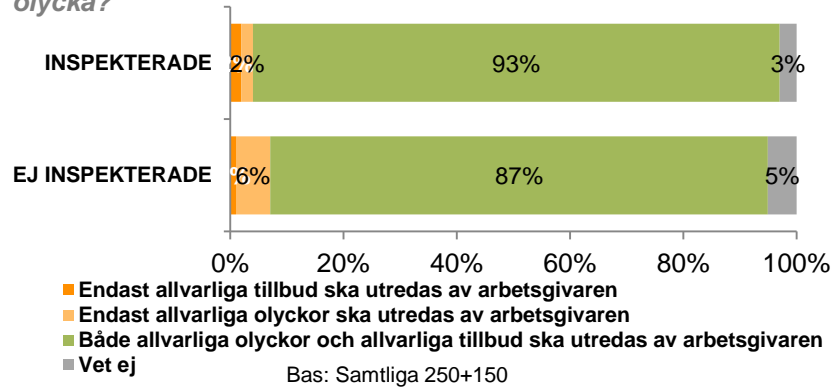
INSPEKTERADE

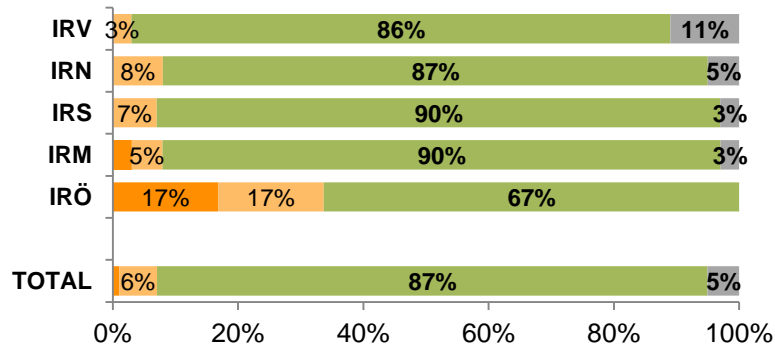
Majoriteten känner till att både allvarliga tillbud och allvarliga olyckor ska utredas av arbetsgivaren

#Vilket eller vilka av nedanstående påståenden om utredning stämmer i de fall det inträffar ett allvarligt tillbud eller en allvarlig olycka?

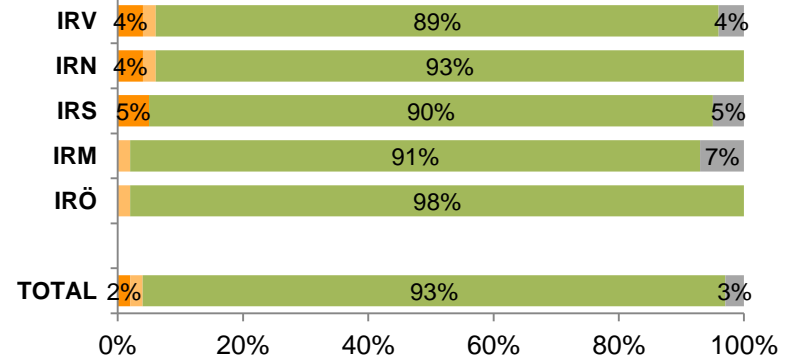

- En stor majoritet svarar att påståendet att både allvarliga tillbud och allvarliga olyckor ska utredas av arbetsgivaren är det korrekta.
- Skillnaderna mellan regionerna är mycket små.

EJ INSPEKTERADE

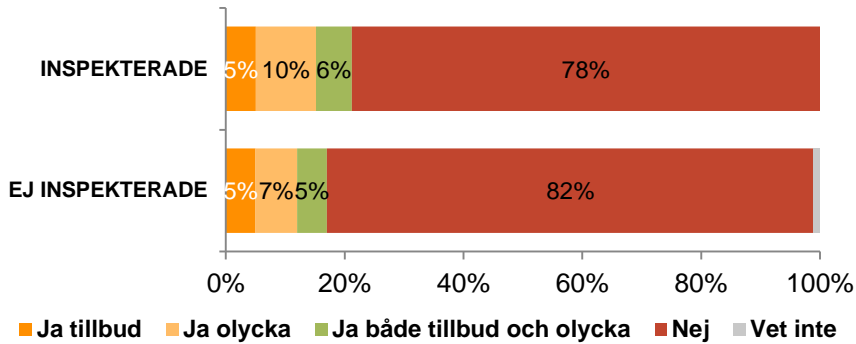
INSPEKTERADE

Majoriteten av företagen har aldrig anmält ett allvarligt tillbud eller allvarlig olycka

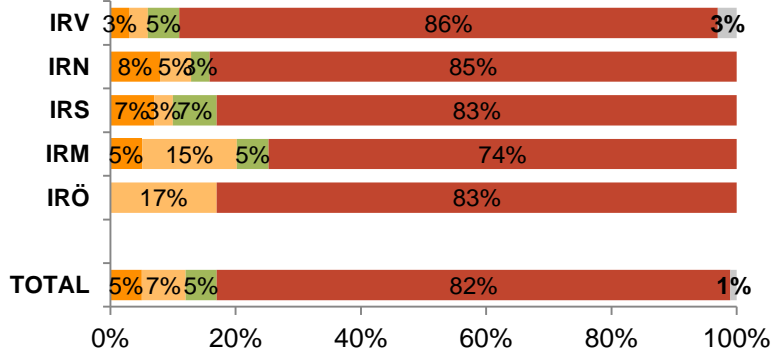
#Har du i egenskap av arbetsgivare någon gång anmält ett allvarligt tillbud eller allvarlig olycka till Arbetsmiljöverket?

Bas: Samtliga 250+150

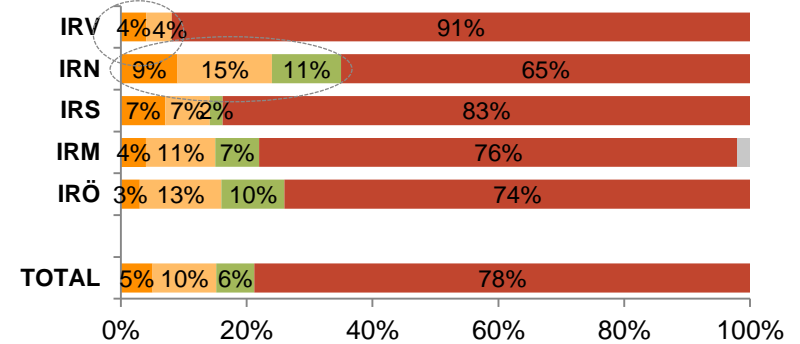
- Andelen företag som någon gång anmält ett allvarligt tillbud och/eller allvarlig olycka uppgår till ca 1/5, med en något högre andel bland de inspekterade.
- En viss variation finns mellan regionerna. Högst andel som anmält detta finns bland inspekterade företag i region IRN. Lägst är andelen i region IRV. Detta gäller såväl för inspekterade som ej inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

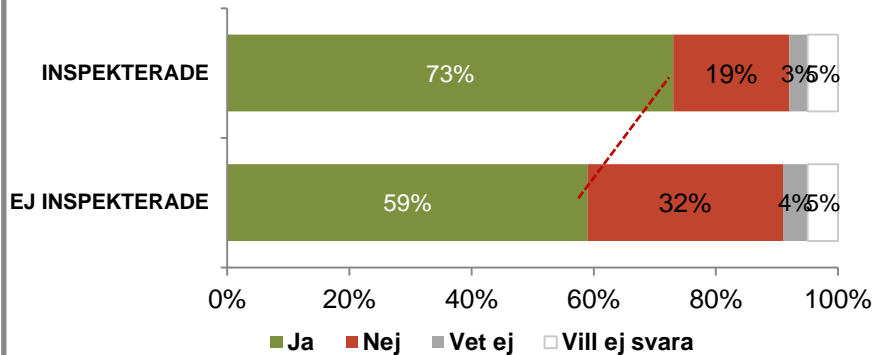
Rutiner vid ensamarbete

En majoritet har genomfört någon insats avseende arbetsplatsens position och läge vid ensamarbete

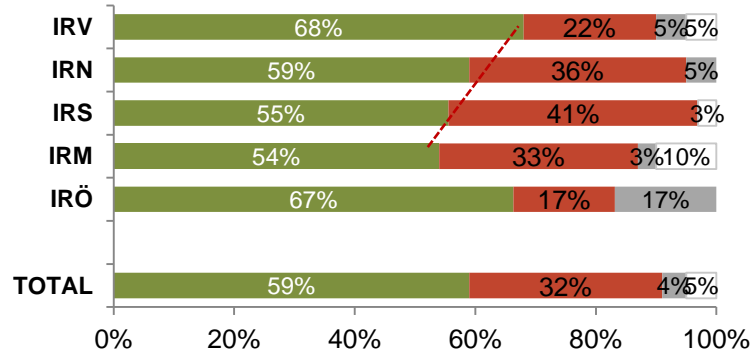
#Har ni genomfört några särskilda insatser när det gäller...
Arbetsplatsens position och läge?

Bas: Samtliga 250+150

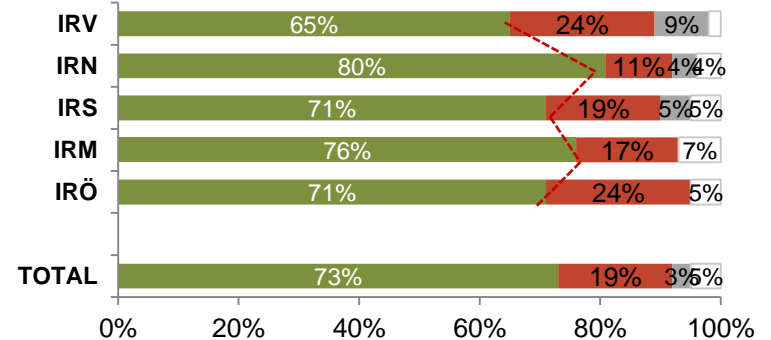
- En majoritet av såväl inspekterade som ej inspekterade uppger att de genomfört särskilda insatser avseende arbetsplatsens position och läge när det gäller planering och förberedelse för anställda som utför ensamarbete. Andelen som gjort detta är högre bland inspekterade.
- En viss variation finns mellan regionerna. Högsta andel som gjort detta finns bland inspekterade företag i region IRN. Lägst är andelen bland ej inspekterade företag i region IRM.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

Exempel på insatser - Arbetsplatsens position och läge

Särskilda insatser när det gäller... Arbetsplatsens position och läge?

GPS-kordinater

Mobiltelefoner

Nödsändare, nödkoordinater, larmknapp

Hemkomstrapportering

Traktdirektiv

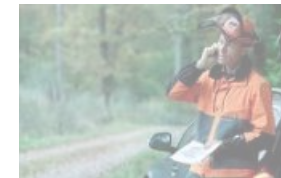
Undviker ensamarbete

Regelbunden telefonkontakt under dagen

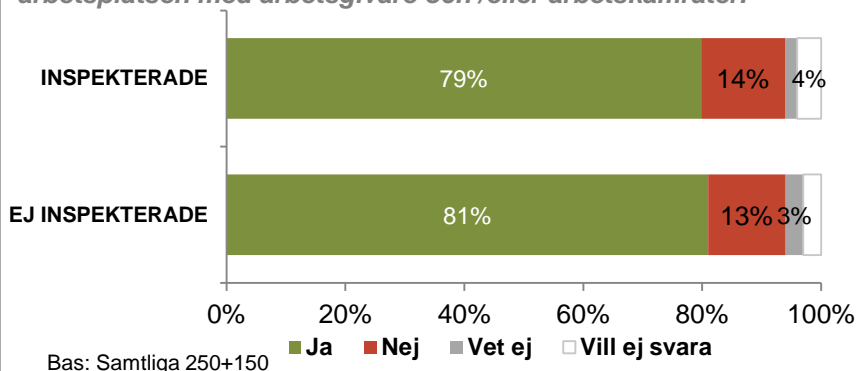
Satelittelefon

”Fastfinder”

En majoritet har genomfört någon insats avseende kontakt och kommunikation från arbetsplatsen vid ensamarbete

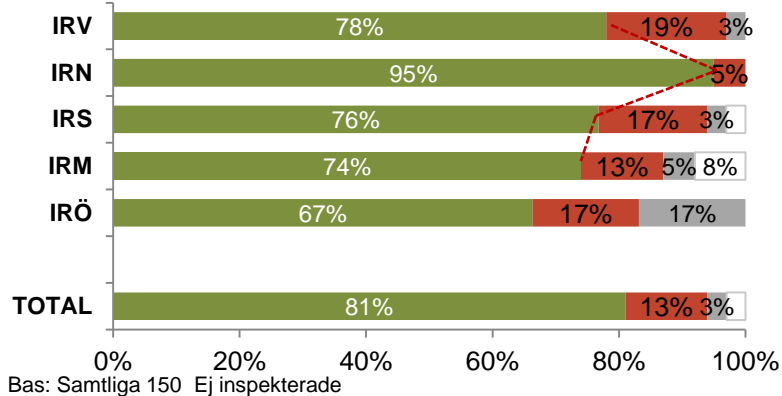

#Har ni genomfört några särskilda insatser när det gäller...Kontakt och kommunikation (med nöd-/mobiltelefon eller kom radio) från arbetsplatsen med arbetsgivare och /eller arbetskamrater.

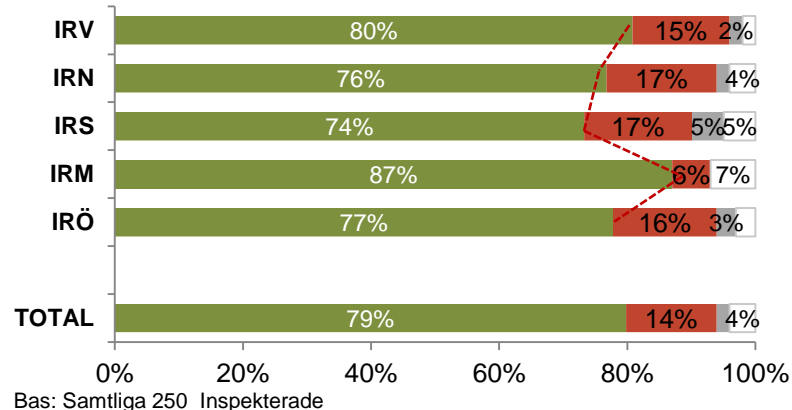

- 8 av 10 företag, såväl inspekterade som ej inspekterade, har genomfört särskilda insatser avseende kontakt och kommunikation från arbetsplatsen med arbetsgivare och/eller arbetskamrater när det gäller planering och förberedelse för anställda som utför ensamarbete.

EJ INSPEKTERADE

INSPEKTERADE

Exempel på insatser- Kontakt och kommunikation från arbetsplatsen med arbetsgivare och /eller arbetskamrater

Särskilda insatser när det gäller... Kontakt och kommunikation (med nöd-/mobiltelefon eller kom radio) från arbetsplatsen med arbetsgivare och /eller arbetskamrater.

Mobiltelefoner

Regelbunden sms-kontakt/rutiner för sms kontakt

Kom-radio

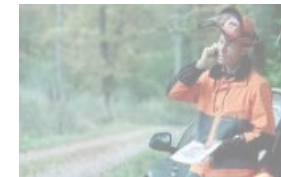
Regelbunden telefonkontakt under skiftet

Undviker ensamarbete

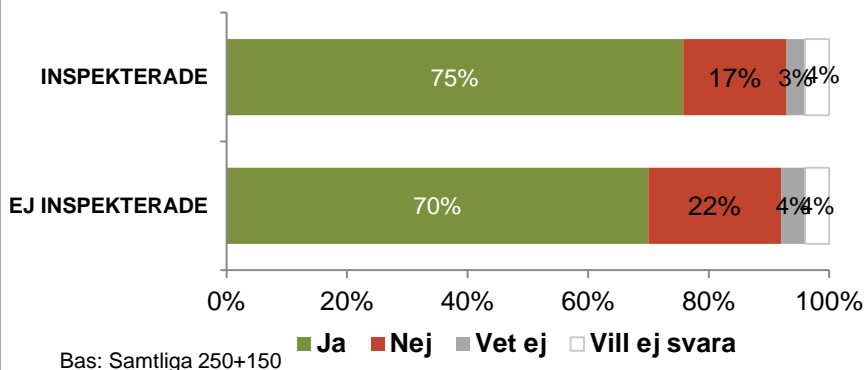
Nödsändare

”Fastfinder”

En majoritet har genomfört några insatser avseende rutiner (t.ex. första förband, kontroller av utrustning) vid ensamarbete

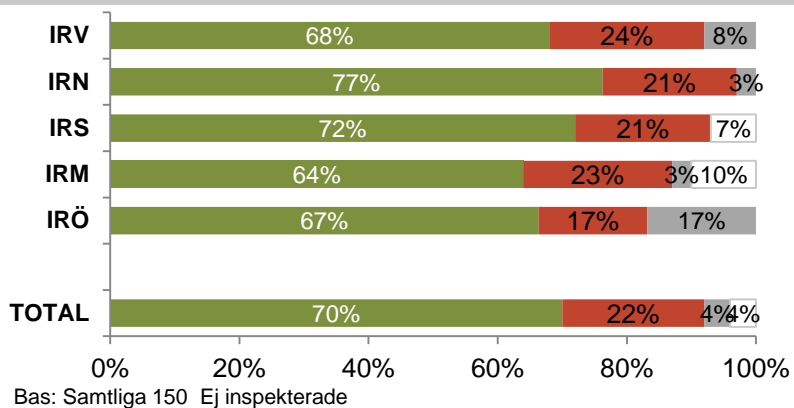

#Har ni genomfört några särskilda insatser när det gäller... Rutiner vid ensamarbete, (t.ex. första förband, kontroller av utrustning etc).

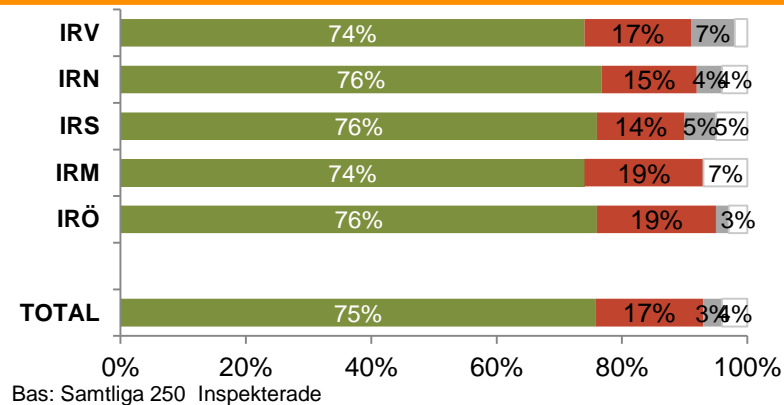

- En majoritet av de inspekterade företagen, 3 av 4, har genomfört särskilda insatser avseende rutiner vid ensamarbete. Andelen bland ej inspekterade företag är något lägre.
- En viss variation finns mellan regionerna bland ej inspekterade företag. Bland de inspekterade är skillnaden marginell.

EJ INSPEKTERADE

INSPEKTERADE

Exempel på insatser- rutiner (t.ex. första förband, kontroller av utrustning) vid ensamarbete

Särskilda insatser när det gäller... Rutiner vid ensamarbete

Första förband finns i bilar, maskiner och kojor och i kläder

Utbildning HLR

Hjärtstartare (vissa)

Rutiner/checklistor i bilar och maskiner

Rutiner för kontroll av utrustning (egensansvar)

Kontrollera täckning mobiltelefon

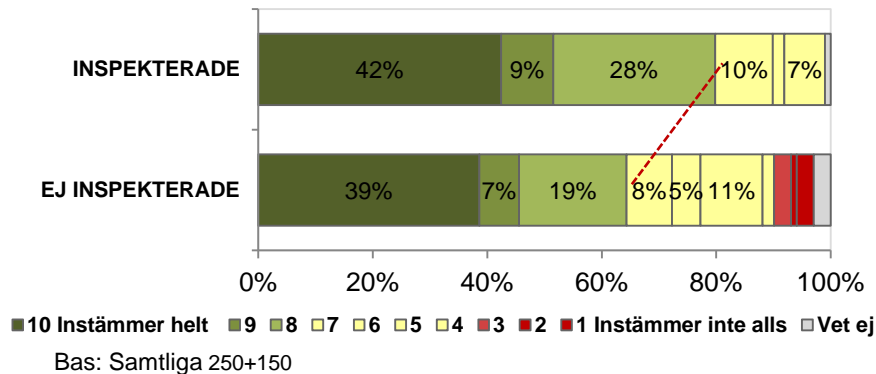
Företagens bedömning av det egna systematiska arbetet och riskbedömningar

En majoritet av företagen instämmer i hög utsträckning i att de arbetar regelbundet och systematiskt med sin arbetsmiljö

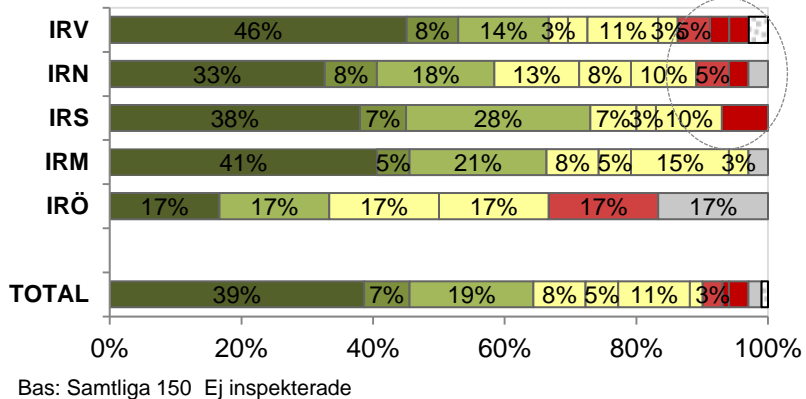

#Vi jobbar regelbundet och systematiskt med vår arbetsmiljö genom att undersöka och bedöma de risker som finns i arbetet.

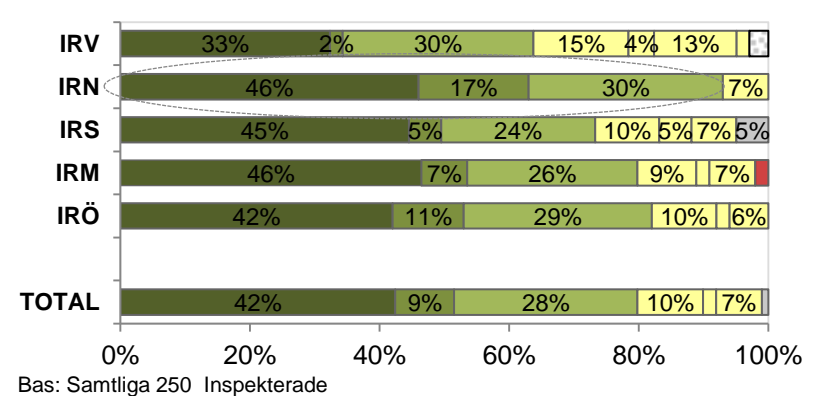

- En majoritet av företagen instämmer i hög utsträckning i att de arbetar regelbundet och systematiskt med sin arbetsmiljö. Andelen bland inspekterade är högre bland inspekterade än bland ej inspekterade. Bland ej inspekterade finns dessutom en grupp som inte alls instämmer i detta.
- En viss variation finns mellan regionerna. Exempelvis har region IRN bland inspekterade företag en mycket hög andel som i hög utsträckning instämmer i påståendet.

EJ INSPEKTERADE

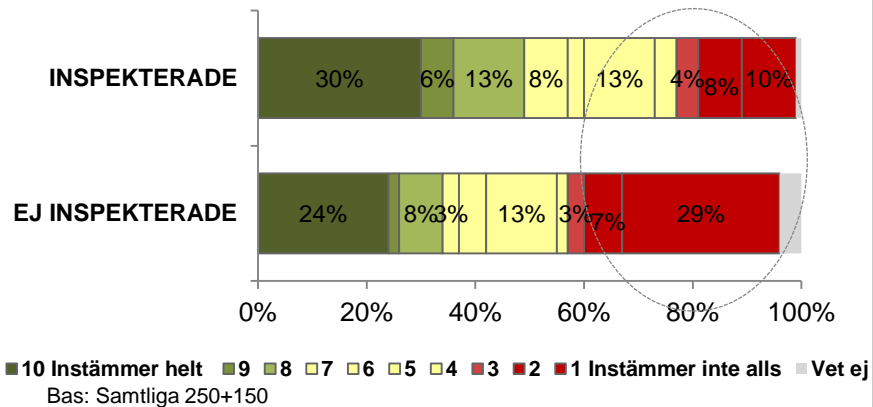
INSPEKTERADE

Det finns både en hög andel som alltid dokumenterar sina riskbedömningar och de som inte gör det

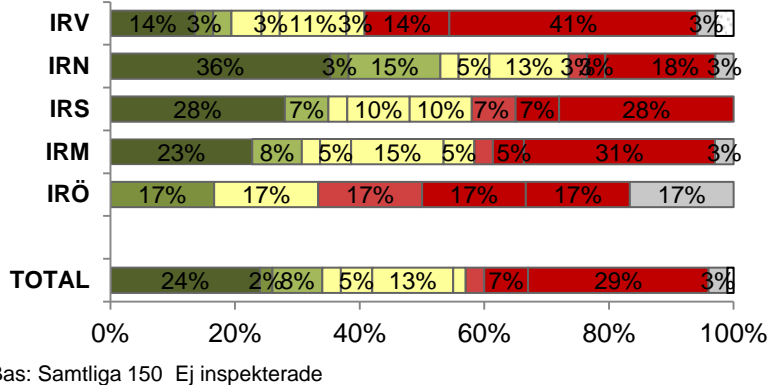

#Vi dokumenterar alltid våra riskbedömningar skriftligt

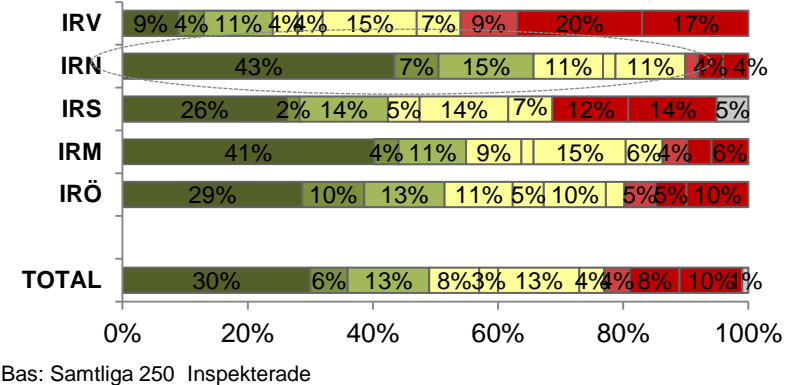

- Andelen som i hög utsträckning instämmer i påståendet att de alltid dokumenterar sina riskbedömningar är högre bland inspekterade än bland de som ej är inspekterade, hälften jämfört med 1/3. Andelen som inte alls instämmer i påståendet är betydligt högre bland ej inspekterade.
- Skillnaderna mellan regionerna stora. Region IRV har högst andel som inte instämmer i påståendet, såväl bland inspekterade som ej inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

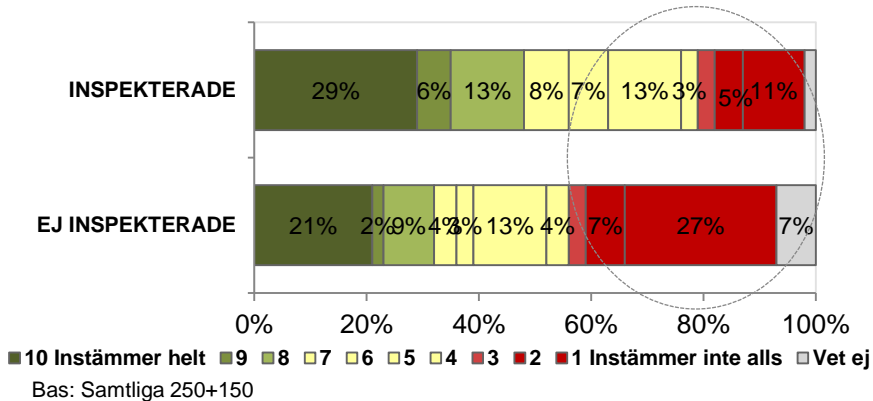
INSPEKTERADE

Det finns både en hög andel som alltid gör skriftlig åtgärdsplan för att åtgärda riskerna och de som inte gör det

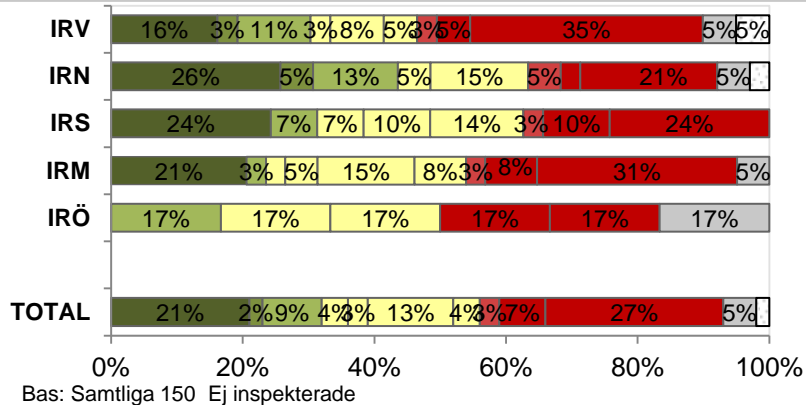

#Vi gör alltid en skriftlig åtgärdsplan för att åtgärda riskerna

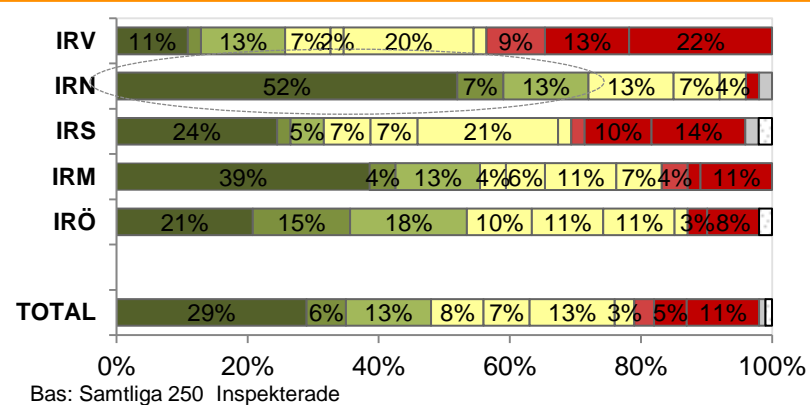

- Inspekterade företag har en högre andel som i hög utsträckning instämmer i påståendet att de alltid gör en skriftlig åtgärdsplan för att åtgärda riskerna än de som ej är inspekterade, hälften jämfört med 1/3. Andelen som inte alls instämmer i påståendet är betydligt högre bland ej inspekterade.
- Skillnaderna mellan regionerna stora. Region IRV har högst andel som inte instämmer i påståendet, såväl bland inspekterade som ej inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

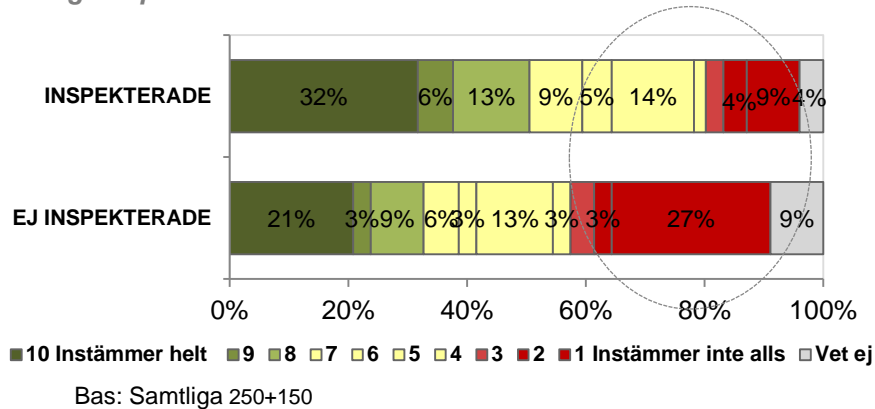
INSPEKTERADE

Det finns både en hög andel som alltid gör någon form av uppföljning av åtgärdsplanen och de som inte gör det

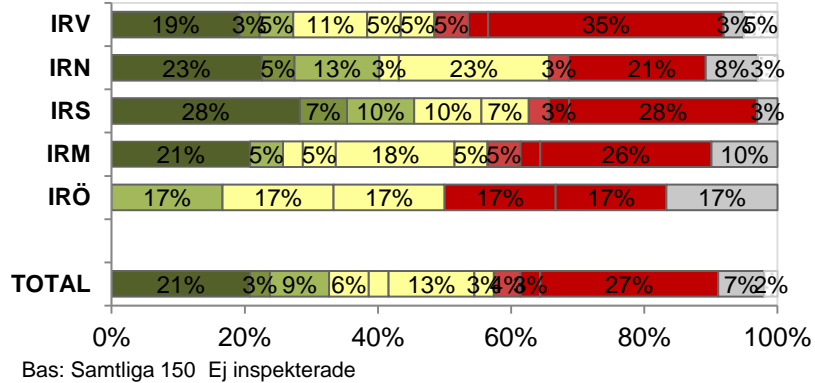

#Vi gör alltid någon form av uppföljning av åtgärdsplanen i åtgärdsplanen.

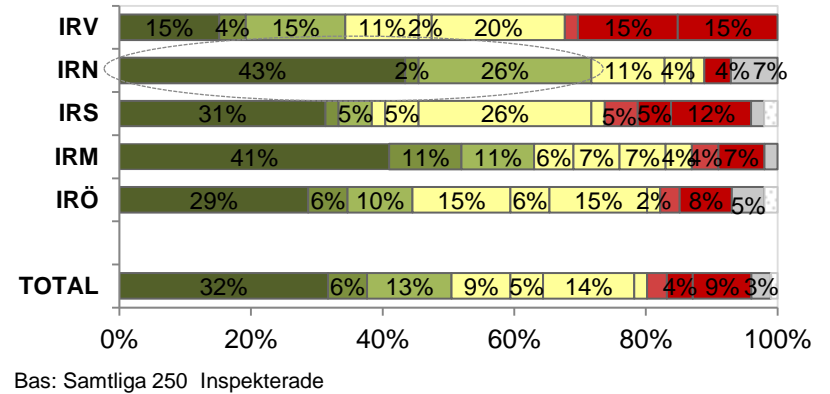

- Andelen inspekterade företag som i hög utsträckning instämmer i påståendet att de alltid gör någon form av uppföljning av är högre än för de som inte är inspekterade, hälften jämfört med 1/3. Andelen som inte alls instämmer i påståendet är betydligt högre bland ej inspekterade.
- Skillnaderna mellan regionerna stora. Region IRV har högst andel som inte instämmer i påståendet, såväl bland inspekterade som ej inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

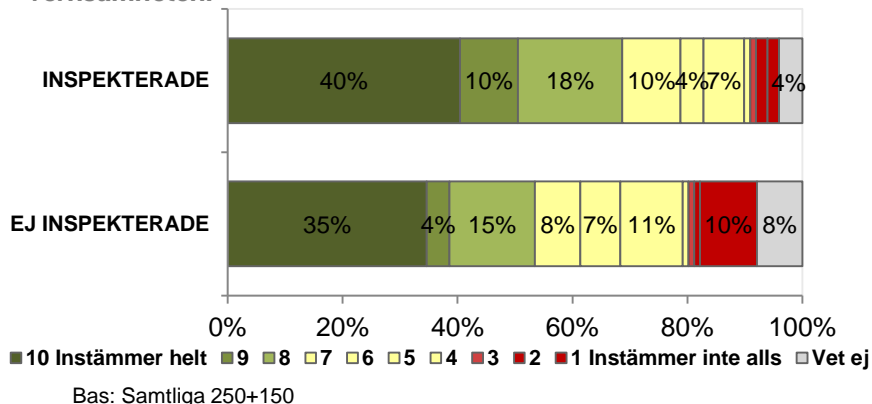
INSPEKTERADE

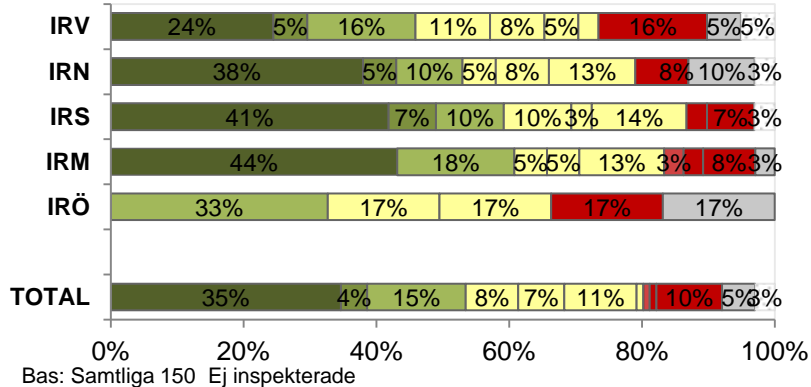
Inspekterade företag gör i högre utsträckning riskbedömningar vid förändringar i verksamheten

#Vi gör alltid riskbedömningar vid förändringar i verksamheten.

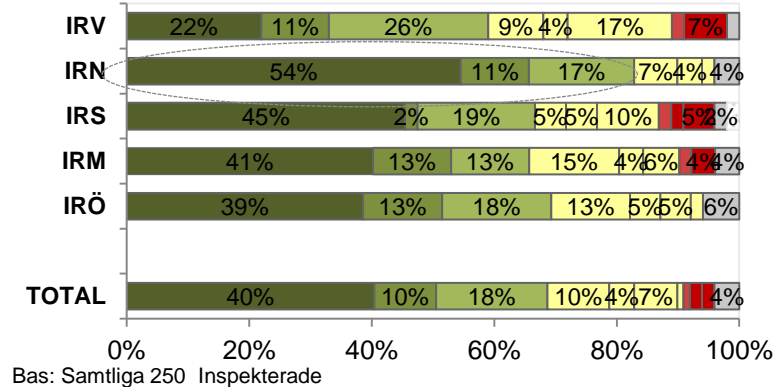

- Andelen som i hög utsträckning instämmer i påståendet att de alltid gör riskbedömningar vid förändringar i verksamheten är högre bland inspekterade än bland de som ej är inspekterade, 2/3 jämfört med drygt hälften. Andelen som inte alls instämmer i påståendet är högre bland ej inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

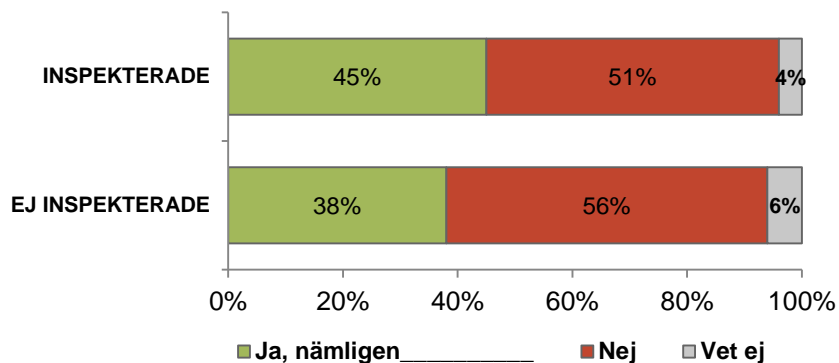
INSPEKTERADE

Andelen som upplever svårigheter med att arbeta systematiskt med riskbedömningar i verksamheten är hög

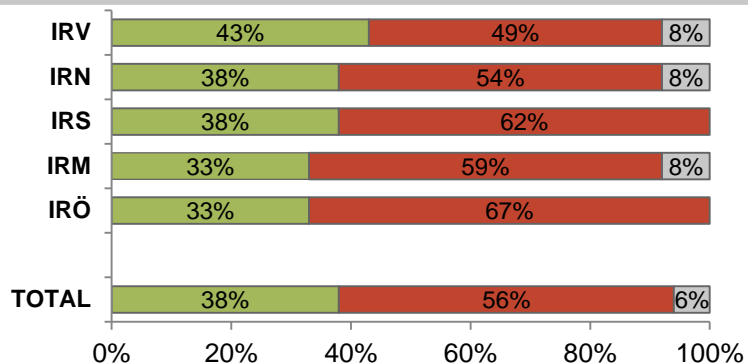
#Finns det några svårigheter med att arbeta systematiskt med riskbedömningar i verksamheten?

Bas: Samtliga 250+150

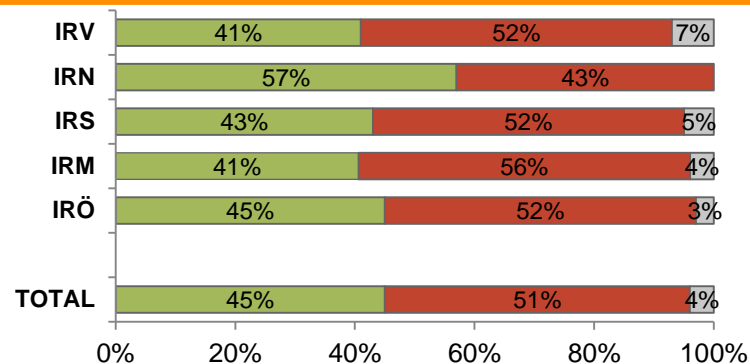
- Andelen som upplever svårigheter med att arbeta systematiskt med riskbedömningar i verksamheten är hög såväl för inspekterade som ej inspekterade, 45% respektive 38%.
- Skillnaderna mellan regionerna är relativt små när det gäller dessa upplevda svårigheter. Ett undantag finns i detta avseende, nämligen bland inspekterade företag där region IRN har en högre andel som upplever svårigheter än övriga regioner.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

Exempel - Svårigheter med att genomföra riskbedömningar

Svårigheter med att genomföra riskbedömningar

- Att bedöma risker utifrån de **många olika och varierande arbetssituationerna och arbetsförhållandena** som råder i skogen upplevs som svårt.
- Svårt att göra en **helhetsbedömning av riskerna** i skogsarbetet eftersom **många faktorer påverkar** såsom **väder, terräng, maskiner och den mänskliga faktorn**
- **Prioritera och motivera tidsåtgången** att göra riskbedömningar regelbundet och skriftligt
- Kräver **mycket dokumentation**
- Att **få de anställda att verkligen följa säkerhetsanvisningarna**
- Att **omsätta Arbetsmiljöverkets checklistor till den faktiska verkligheten** och de anställdas erfarenhet och upplevelse.

"Vi är aldrig på samma ställe än kortare tid det kan vara **tre nya arbetsplatser på en dag.**"

"Det är ju alltid **olika förhållanden från gång till gång, väderförhållanden och liknande**, så det är **svårt att göra övergripande riskbedömningar.**"

"Det är ju alltid **olika förhållanden från gång till gång, väderförhållanden och liknande**, så det är **svårt att göra övergripande riskbedömningar.**"

"När man **inte riktigt förstår vad som kan vara farligt** alla gånger, när **något är nytt.**"

"Svårigheten **att gradera riskerna enligt arbetsmiljöverkets checklistor och vår egna diskussion.**"

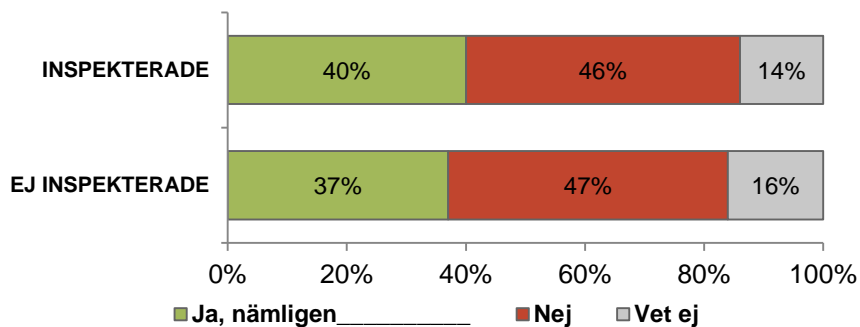
"Att **bedöma riskerna i nya arbetsområden. Samt att avsätta tid. Samt få de anställda att följa rutinerna...**"

"Att det blir en **oerhörd mängd dokumentation som inte blir gjord.**"

En relativt stor andel av företagen anser att det finns sådant som skulle förenkla arbetet med riskbedömningar

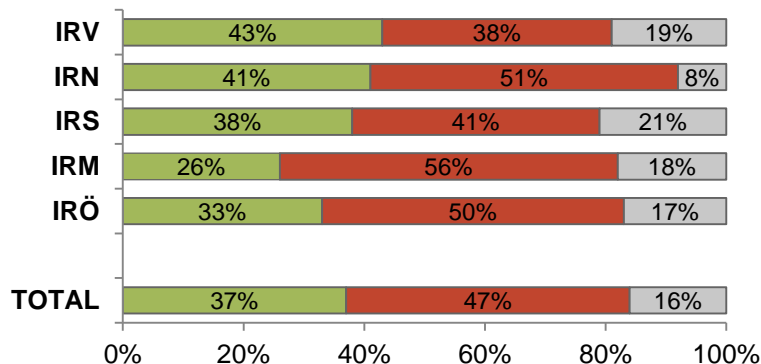
#Finns det något som du anser skulle kunna göra det enklare för företag i din bransch att arbeta systematiska med riskbedömningar i verksamheten?

Bas: Samtliga 250+150

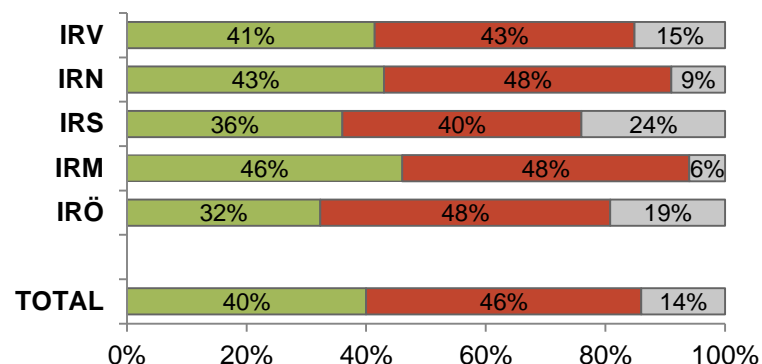
- 4 av 10 företag har förslag som skulle göra det enklare att arbeta systematiskt med riskbedömningar. Någon större skillnad finns ej mellan inspekterade och ej inspekterade.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

Exempel - sådant som skulle göra det enklare för företag att arbeta systematiska med riskbedömningar i verksamheten

Exempel på sådant som skulle göra det enklare för företag att arbeta systematiska med riskbedömningar i verksamheten

- **Mer av Arbetsmiljöverket** - besök, support, material (t.ex. mer anpassade mallar, checklistor, riktlinjer), mer och tydligare information
- **Erfarenhetsutbyte**, tips idéer av andra företag i samma bransch
- **Mer information till alla berörda parter** t.ex. uppdragsgivare
- **Mer riktad och anpassad information** till branschen
- **Material på flera språk.**

"Att man får **support och besök exempelvis en gång om året av Arbetsmiljöverket**. Då blir man påmind om vad som måste göras. Nu känns det som det är var tionde år.."

"Skulle kunna finnas lite **fler mallar** som man kunde rätta sig efter och **använda som riktlinjer** så man kan få mer grepp om **lagar och regler** som ska följas.

"**Checklista för redan upptäckta fall**, så man kan ta till sig, så man **inte behöver komma på allting själv**. Information om vad som **händer tillsammans med checklisten**."

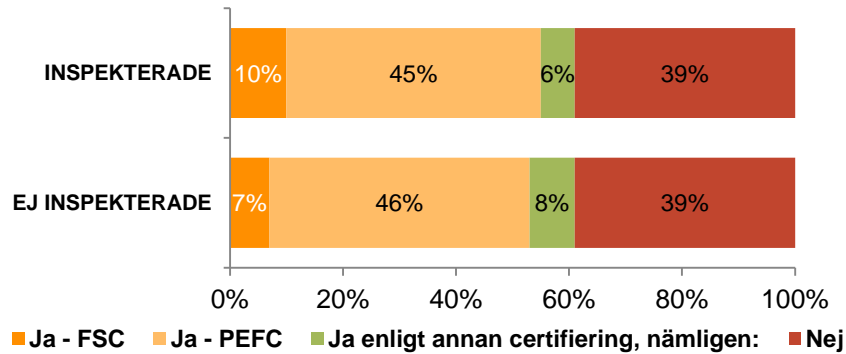
"Man kanske kan få **tips och idéer från andra som jobbar inom samma bransch**. För att man kan bli lite för bekväm i så man kanske glömmer en del viktiga saker för man är så inkörd på sitt."

"Gå ut med **mer information till alla berörda parter**. Våra **uppdragsgivare som vi får traktordirektiven lämnar ibland bristfällig information**. Som var man sätter bästa nödkoordinaten och vilken utrustning som är lämpligast att använda, det framgår inte alltid."

"Mer **branschutskick om skogsbranschen** från Arbetsmiljöverket, nu blandas denna information ihop med annan information. Bättre om det skulle vara **mer specifikt**."

Den mest förekommande arbetsmiljöcertifiering bland företagen är PEFC

#Är företaget arbetsmiljöcertifierat? Om ja: Enligt vilken certifiering?

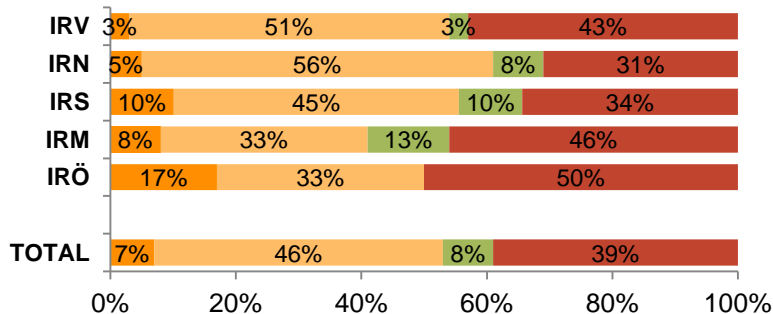
Bas: Samtliga 250+150

- 6 av 10 företag, såväl inspekterade som ej inspekterade, är miljöcertifierade.

Annan certifiering via:

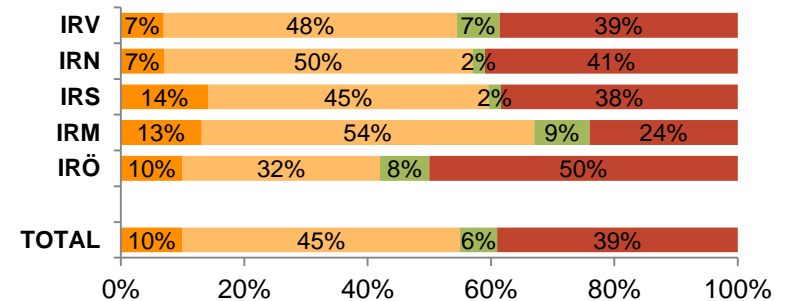
- Stora Enso
- EC Skog
- Svea skog
- Swedac
- SMF
- SMS.
- SR 2000
- Iso 14001.

EJ INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 150 Ej inspekterade

INSPEKTERADE

Bas: Samtliga 250 Inspekterade

Om inspektionen - Inspekterade företag

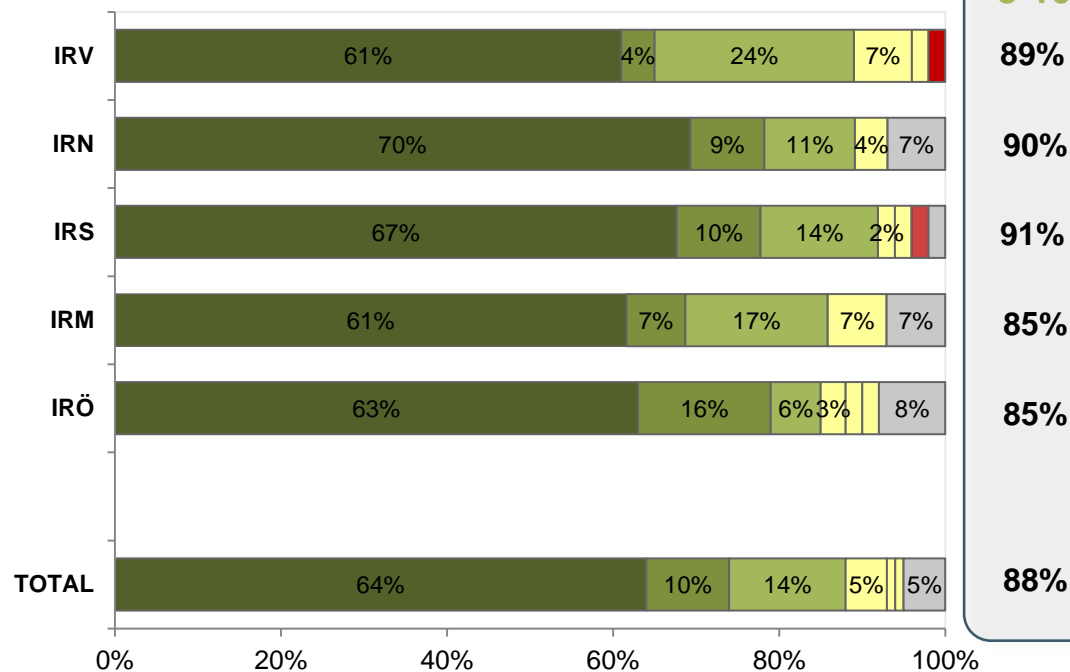

En hög andel anser att inspektören förklarade syftet med inspektionen på ett tydligt sätt

- Andelen som i hög grad instämmer i att inspektören förklarade syftet med inspektionen på ett tydligt sätt är hög, närmare 90%.
- Skillnaderna mellan de olika regionerna är små.

Inspektören förklarade syftet med inspektionen på ett tydligt sätt.

■ 10 Instämmer helt och hållet ■ 9 ■ 8 ■ 7 ■ 6 ■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Instämmer inte alls ■ Vet ej ■ Vill ej svara

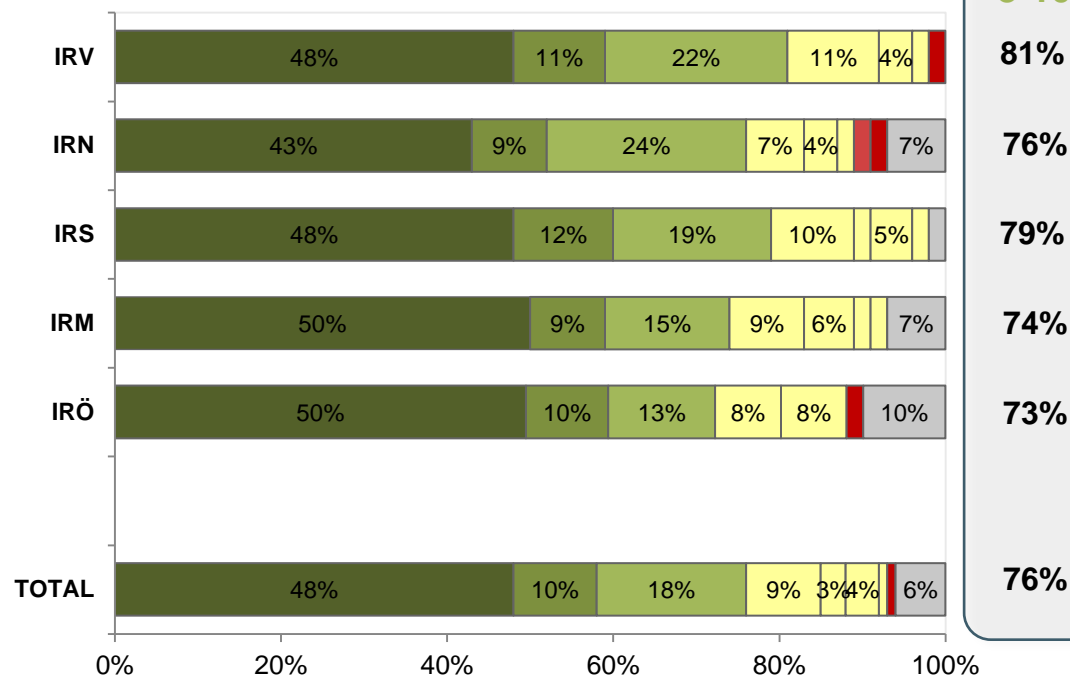
Bas: Samtliga inspekterade

En hög andel anser att inspektörens kunskap om arbetsmiljön i branschen var tillräcklig

- Företagens uppfattning är att inspektörens kunskap om arbetsmiljön i branschen var tillräcklig. 3 av 4 instämmer i hög grad i detta.
- Skillnaderna mellan de olika regionerna är små.

Inspektörens kunskap om arbetsmiljön i din bransch var tillräcklig.

■ 10 Instämmer helt och hållet ■ 9 ■ 8 ■ 7 ■ 6 ■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Instämmer inte alls ■ Vet ej ■ Vill ej svara

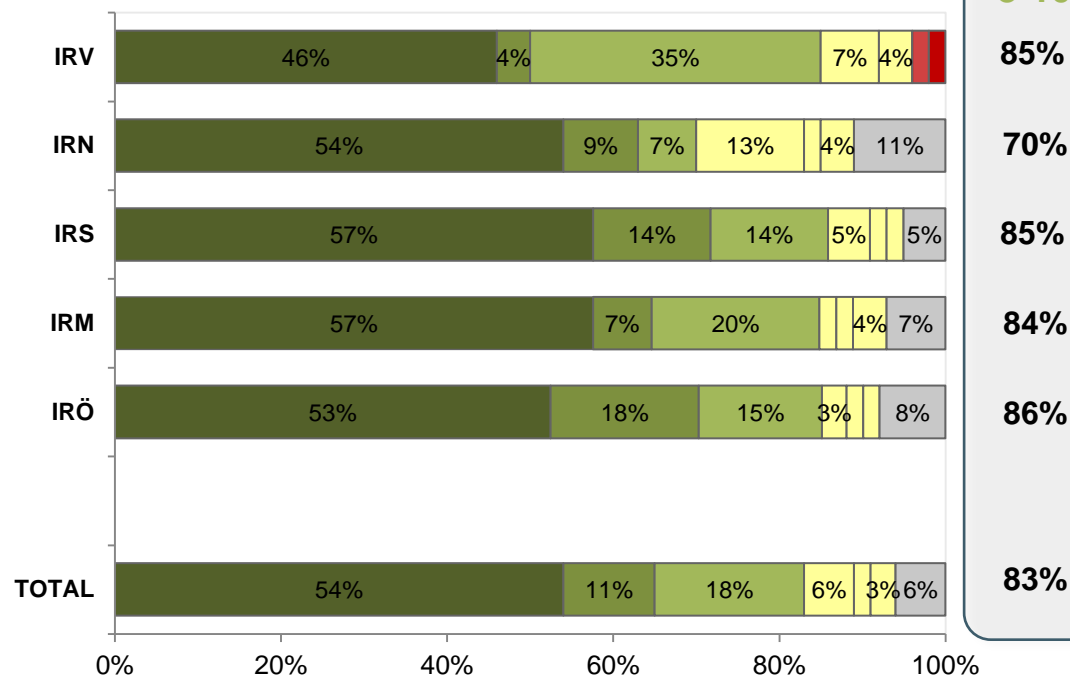
Bas: Samtliga inspekterade

En hög andel anser att inspektören förklarade inspektionens utförande och resultat på ett tydligt sätt

- En hög andel av företagen instämmer i att inspektören på ett tydligt sätt förklarade den bedömning av arbetsmiljön som gjordes under inspektionen. 83% instämmer i hög utsträckning i detta.
- Region IRN avviker något från övriga regioner.

Inspektören förklarade på ett tydligt sätt den bedömning av arbetsmiljön som gjordes under inspektionen, t.ex. brister som kom fram på inspektionen och varför.

■ 10 Instämmer helt och hållet ■ 9 ■ 8 ■ 7 ■ 6 ■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Instämmer inte alls ■ Vet ej ■ Vill ej svara

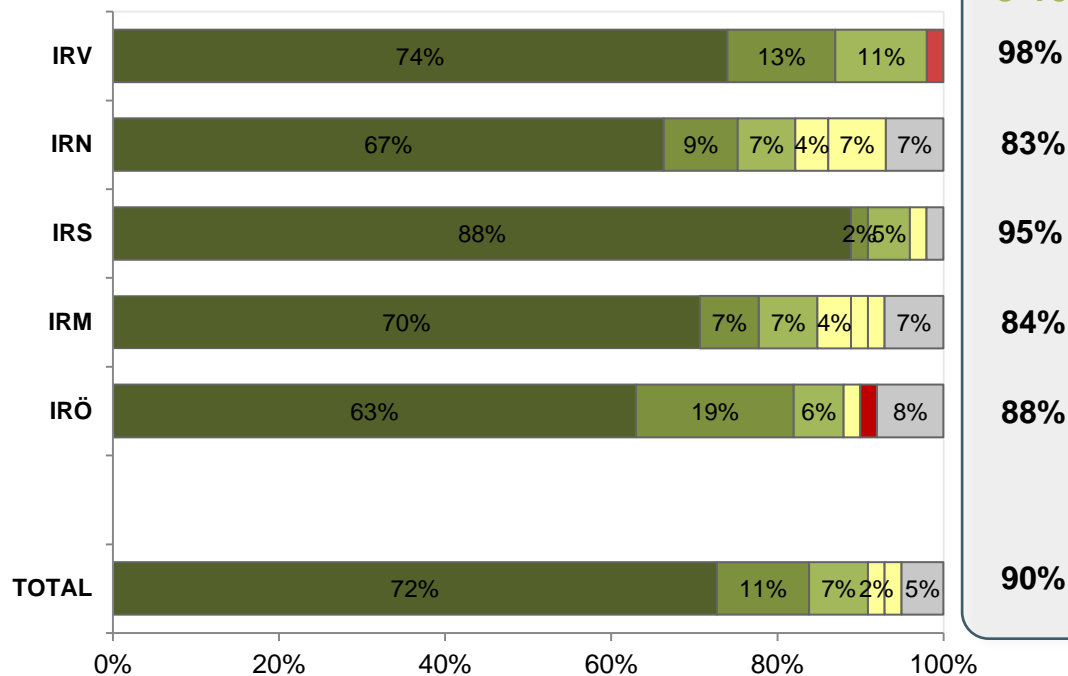
Bas: Samtliga inspekterade

Majoriteten anser att inspektören hade ett mycket bra bemötande

- En stor majoritet tycker att inspektörens bemötande var bra. 9 av 10 instämmer i hög utsträckning i detta.
- En viss variation finns mellan regionerna.

Inspektörens bemötande, var mycket bra.

■ 10 Instämmer helt och hållet ■ 9 ■ 8 ■ 7 ■ 6 ■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Instämmer inte alls ■ Vet ej ■ Vill ej svara

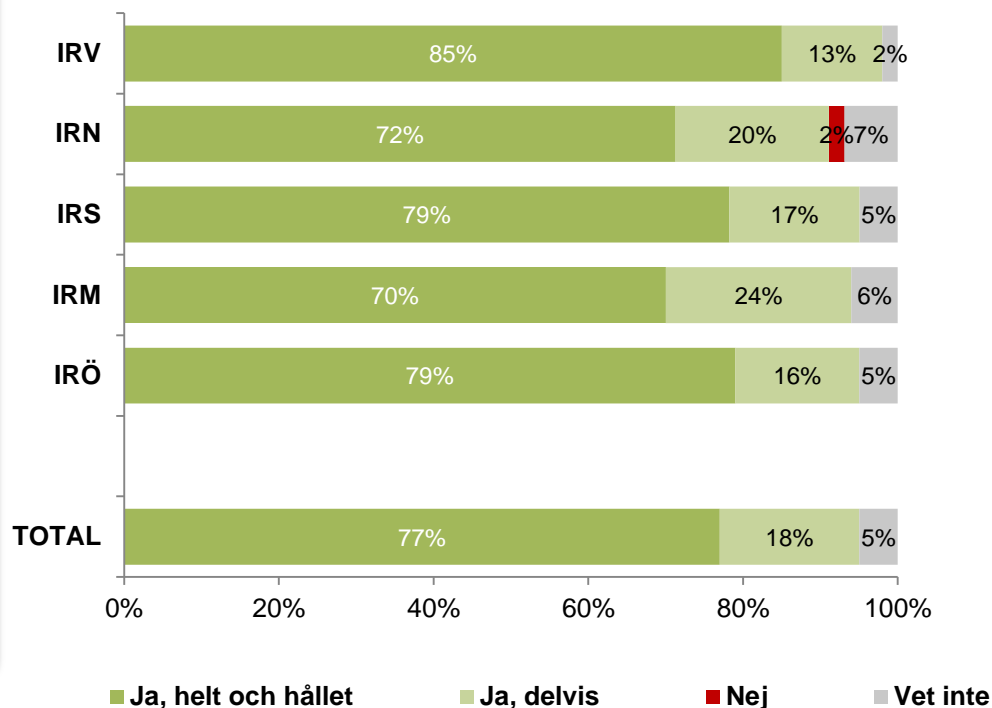
Bas: Samtliga inspekterade

Majoriteten upplevde att inspektionen genomfördes på ett rättvist sätt

- Inspektörens bedömning uppfattades som rättvis av en stor majoritet. 77% instämmer helt och hållet i detta. Ytterligare 18% instämmer delvis i att bedömningen var rättvis.

Var bedömningen av arbetsmiljön som inspektören gjorde rättvis?

Bas: Samtliga inspekterade

Exempel - sådant som företag upplevt som orättvist vid inspektionen

Exempel på sådant som företag upplevt som orättvist vid inspektionen (*svar; inte alls eller delvis rättvis*)

- Upplevelse av att inspektören **inte var tillräckligt kunnig och insatt i verksamheten och branschen**
- **Osäker på om bedömningen var korrekt** t.ex. om åtgärder som krävdes var rättvisa eller ens relevanta
- **Sen återkoppling** om inspektionens resultat.

"Inspektören hade för **dålig bakgrundskunskap** när det gäller skogsmaskiner och petade därför i detaljer. Men var mycket kompetent i övrigt vad gäller praktiskt arbetsmiljöarbete."

"Vi hade **inhyrd arbetskraft som inte hade varselkläder och det kom på vår åtgärdslista**, vilket kändes lite orättvist. **Vet inte om det var rätt bedömning eller inte...?"**

"Inspektören hade **sakfel angående kläderna**, inspektören påstod att kläderna var fel för verksamheten, men vid närmare **kontakt med Statens provningsanstalt så hade jag som arbetsledare rätt om kläderna.**"

"Det är väldigt **fokus på nedskrivna saker** medan och det finns en övertro på alla papper. **För mycket formalia och för lite praktiskt...**"

"De identifierade ett **riskmoment som vi hade**, men vi fick **inte reda på det fören flera månader efter.**"

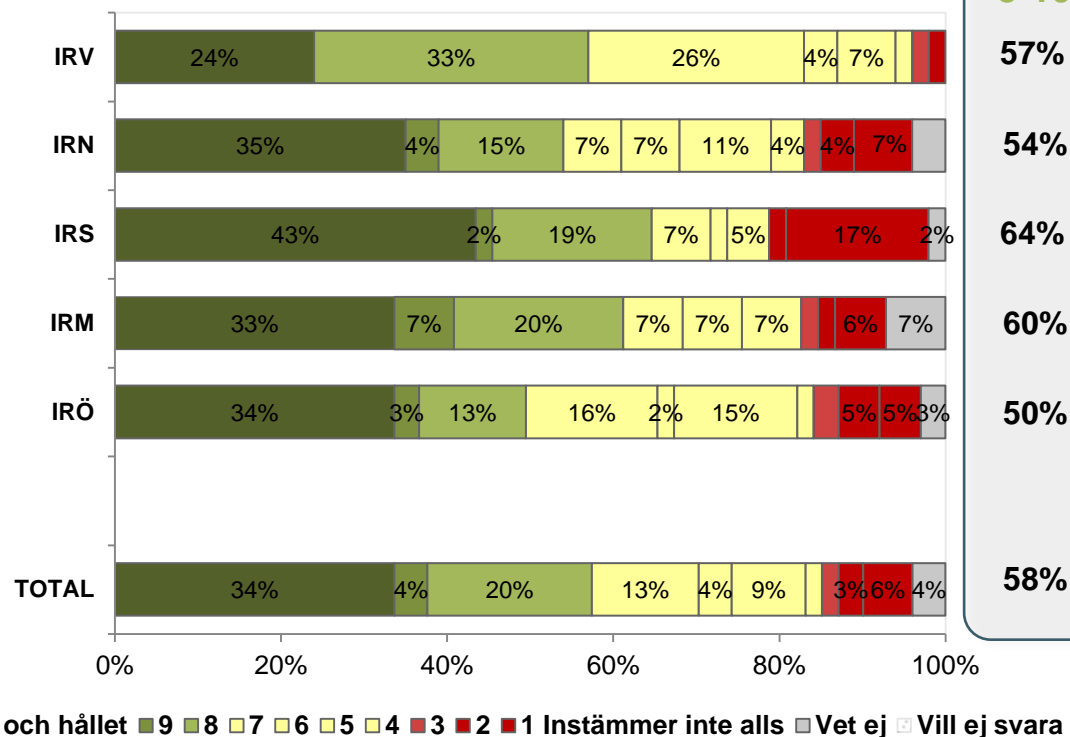
"Inspektören tog upp det här med **bristande motorsågsrutiner fastän vi inte använder oss av motorsågar.**"

Mer än hälften upplever att inspektionen ökat medvetenheten kring vikten av att genomföra riskbedömningar i företaget

- En majoritet, 58%, instämmer i hög grad i att Arbetsmiljöverkets besök/inspektion har ökat medvetenheten kring vikten av att genomföra riskbedömningar av arbetsmiljön.
- 1 av 10 företag instämmer dock inte i detta.
- Andelen som inte instämmer i detta varierar mellan 4 och 19% i regionerna.

Arbetsmiljöverkets besök/inspektion har ökat medvetenheten kring vikten av att genomföra riskbedömningar av arbetsmiljön för ditt företag?

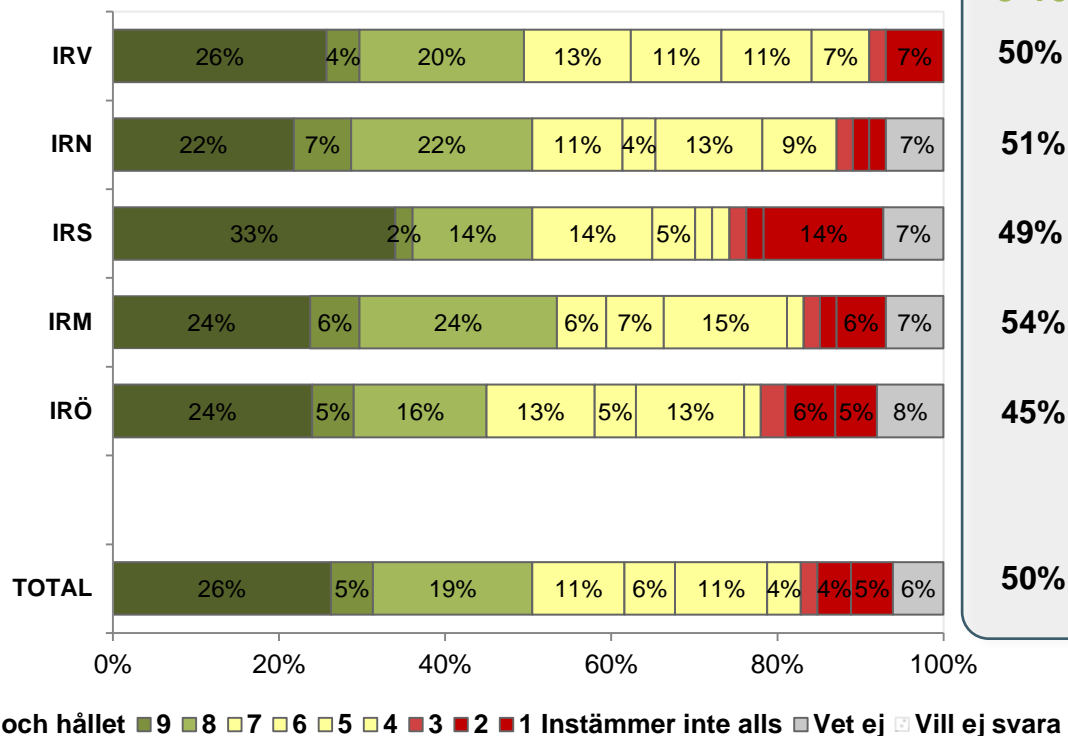
Bas: Samtliga inspekterade

50 procent anser att inspektionen har ökat medvetenheten kring vikten av att genomföra riskbedömningar i branschen

- Hälften av företagen instämmer i hög grad i påståendet att Arbetsmiljöverkets besök/inspektion har ökat medvetenheten kring vikten av att genomföra riskbedömningar av arbetsmiljön i branschen.
- 1 av 10 företag instämmer inte i detta.

Arbetsmiljöverkets besök/inspektioner har ökat medvetenheten kring vikten av att genomföra riskbedömningar av arbetsmiljön för er bransch?

■ 10 Instämmer helt och hållet ■ 9 ■ 8 ■ 7 ■ 6 ■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Instämmer inte alls ■ Vet ej ■ Vill ej svara

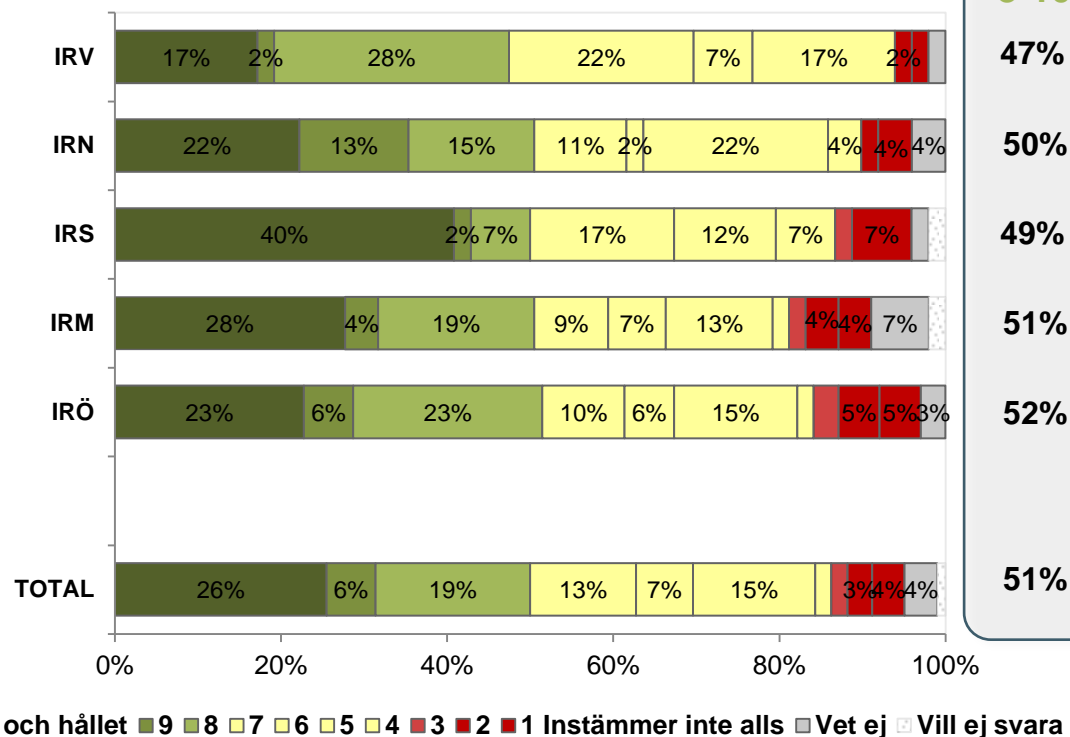
Bas: Samtliga inspekterade

50 procent anser att inspektionen har ökat förståelsen för hur man kan arbeta med arbetsmiljöarbete

- Hälften av företagen instämmer i hög grad i påståendet att Arbetsmiljöverkets besök/inspektion har ökat företagets förståelse för hur man kan arbeta med arbetsmiljöarbete.
- 1 av 10 företag instämmer inte i detta.

Arbetsmiljöverkets inspektion har ökat vår förståelse för hur man kan arbeta med arbetsmiljöarbete (undersökning, bedömning av risker, åtgärder).

■ 10 Instämmer helt och hållet ■ 9 ■ 8 ■ 7 ■ 6 ■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Instämmer inte alls ■ Vet ej ■ Vill ej svara

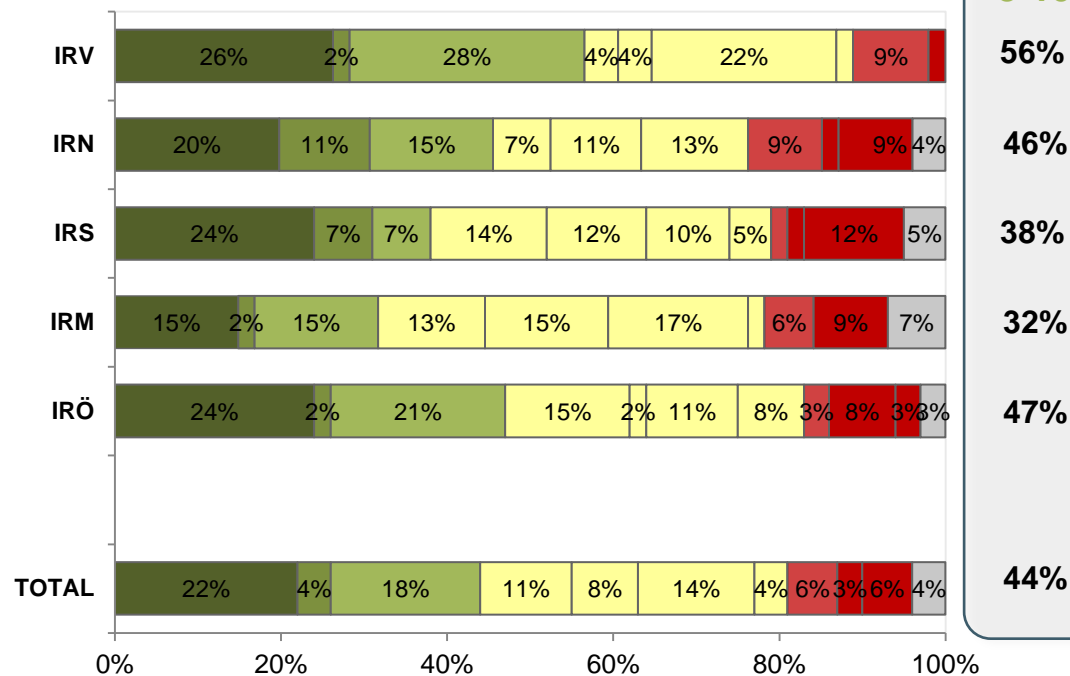
Bas: Samtliga inspekterade

Nära hälften anser att inspektionen gav tips och idéer när det gäller arbetsmiljöarbetet

- Av samtliga inspekterade företag instämmer 44% i hög grad i att Arbetsmiljöverkets inspektion gav dem nya tips och idéer när det gäller arbetsmiljöarbete.
- 15% instämmer inte i detta.
- Andelen som i hög grad instämmer i påståendet varierar från 32% till 56%.

Arbetsmiljöverkets inspektion gav oss nya tips och idéer när det gäller arbetsmiljöarbete.

■ 10 Instämmer helt och hållet ■ 9 ■ 8 ■ 7 ■ 6 ■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Instämmer inte alls ■ Vet ej ■ Vill ej svara

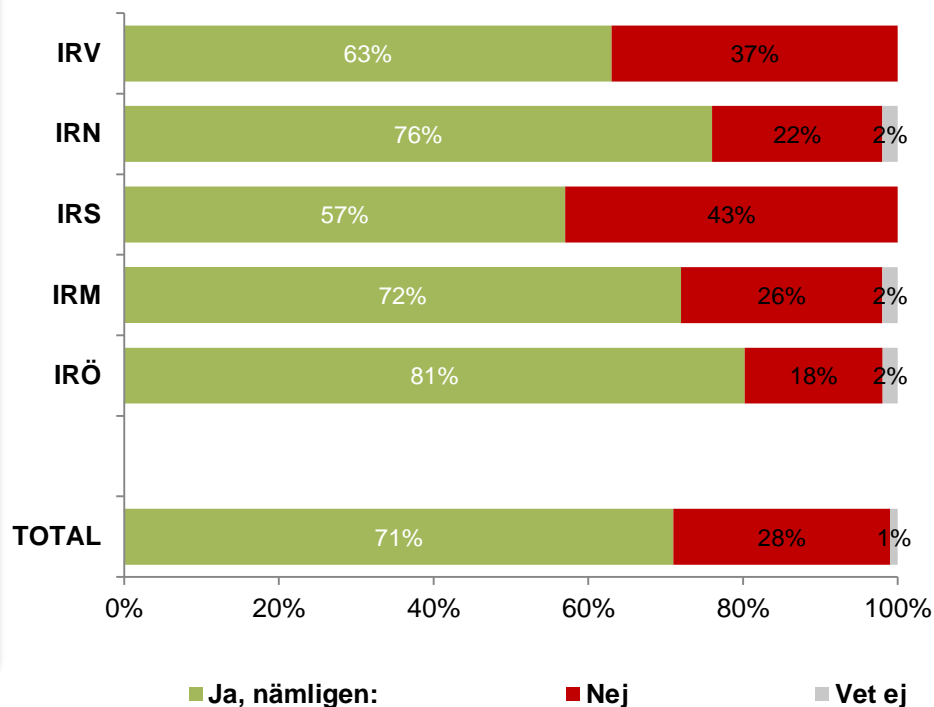
Bas: Samtliga inspekterade

En majoritet har genomfört förändringar efter inspektionen

- En majoritet, 7 av 10, av företagen har genomfört förändringar eller kan ge exempel på andra effekter i sitt arbetsmiljöarbete som skett efter Arbetsmiljöverkets besök.
- En viss variation finns mellan regionerna.

Har ni på ert företag genomfört några förändringar eller kan du ge exempel på andra effekter i ert arbetsmiljöarbete som skett efter Arbetsmiljöverkets besök?

Bas: Samtliga inspekterade

Exempel - förändringar efter inspektionen

Exempel på förändringar eller andra effekter på företagets arbetsmiljöarbete som skett efter Arbetsmiljöverkets besök

- Nya/förbättrade rutiner t.ex.: riskbedömningar, ensamarbete, kontakt och kommunikation under arbetspasset, hemgångsrapportering, ökad användning av checklistor
- Bättre dokumentation av riskbedömningar och övrigt arbetsmiljöarbete
- Genomgått eller planerat utbildningar t.ex. första hjälpen, motorsågskörkort
- Inköp av utrustning och material, extra utrustning till maskiner, skyddsutrustning, första hjälpen.
- Tagit fram arbetsmiljöplan

"Anhörighetslistor och checklistor - för att få ordning och riskbedömningar, samt dela erfarenhet mellan förarna."

*"Använder oss numera av **GPS vid dålig täckning med mobilen**, efter att inspektören tipsade om det."*

*"En **riktig arbetsmiljöplan** - det saknades innan inspektion. Som visar på hur man minimerar riskerna bland annat."*

*"Ja vi har en **skriftlig instruktion om att man ska alltid mobiltelefon i fickan** och sedan ska man ha **kontakt med hemmet eller med mig, efter arbetspassets slut.**"*

*"Vi har genomfört **oerhörda förändringar. Har inte haft någon dokumentation tidigare.** Vi tänker på det ständigt."*

*"**Arbetsmiljö dokumentationen** har blivit tydligare och vi har blivit mer noggrannare i våra riskanalyser.."*

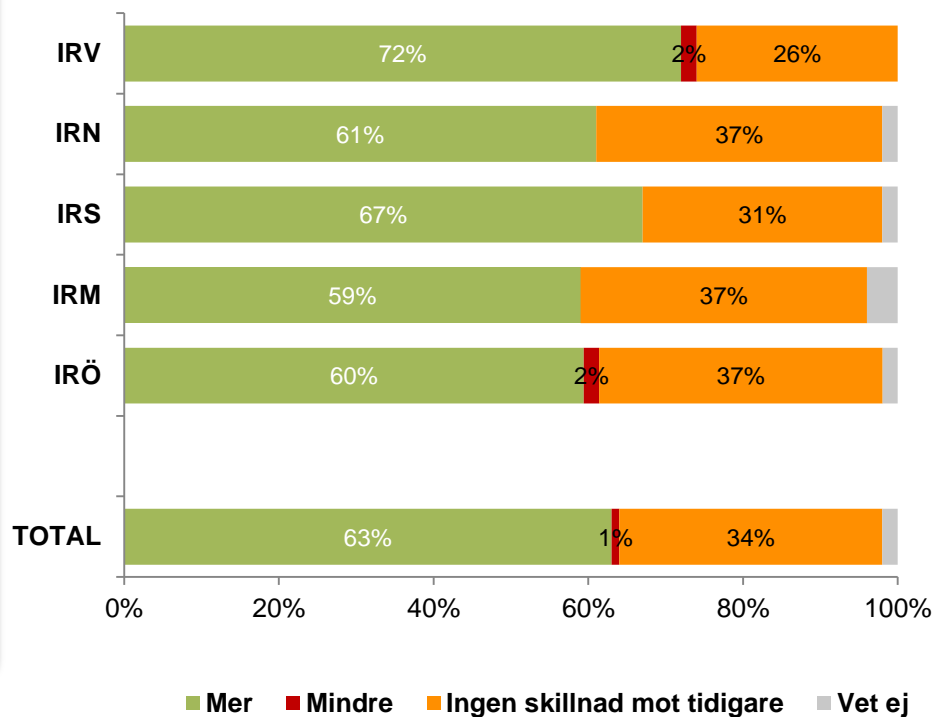
"Ja vid ensamarbete så har vi mer rutiner, t.ex. när det gäller kommunikation var vi är."

En majoritet planerar att arbeta mer med arbetsmiljöarbete

- En majoritet, 7 av 10, av företagen planerar att arbeta mer med arbetsmiljöarbete som ett resultat av inspektionen.

Tror du att ni inom ert företag kommer arbeta mer eller mindre med arbetsmiljöarbete som ett resultat av inspektionen?

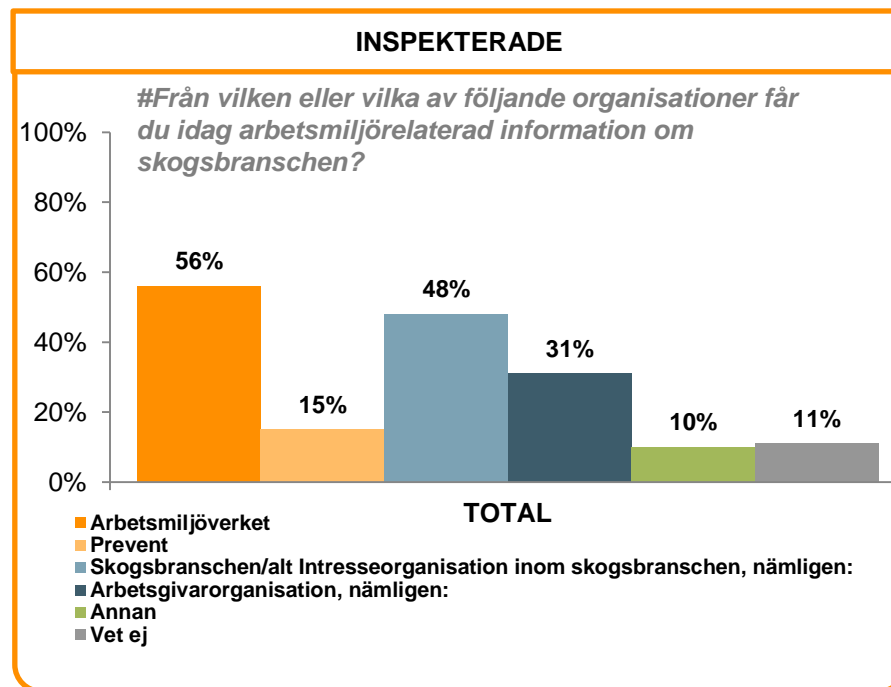
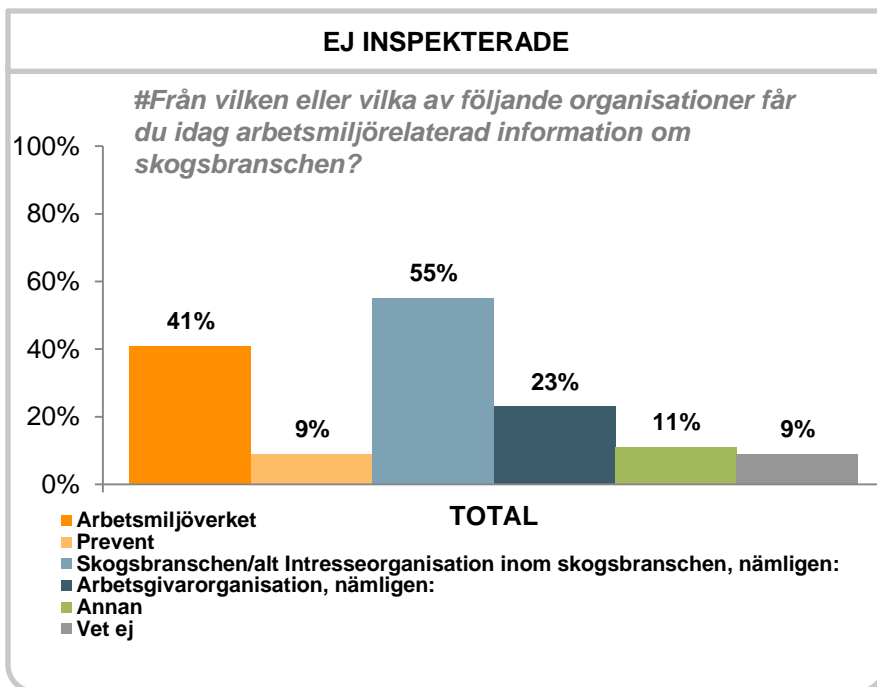

Bas: Samtliga inspekterade

Information och material om arbetsmiljöarbete

De inspekterade företagen får information från Arbetsmiljöverket i större utsträckning än de ej inspekterade

- Inspekterade företag anger Arbetsmiljöverket som primär källa för arbetsmiljörelaterad information om skogsbranschen. Den näst vanligaste källan för dessa företag är skogsbranschen.
- För ej inspekterade företag gäller det omvända förhållandet, där är skogsbranschen den vanligaste källan.

Övriga svar arbetsmiljörelaterad information (öppna svar)

"Skogsbranschen/intresseorganisationer, nämligen...."

"Arbetsgivarorganisationer, nämligen..."

"Annan, nämligen..."

Skogsbranschen/intresseorganisationer, nämligen...

- EC- skog, Holmen, Mellanskog, Södra, Stora Enso
- Skogen
- Skogsaktuellt, Land, ATL, Fjäll
- SMS
- Skogsägarna, Skogsföreningen, Skogsentreprenörerna
- Sydved
- SLA, SMF
- Skogsforskarna
- SLU
- PEFC
- LRF
- SPA

Arbetsgivarorganisationer, nämligen...

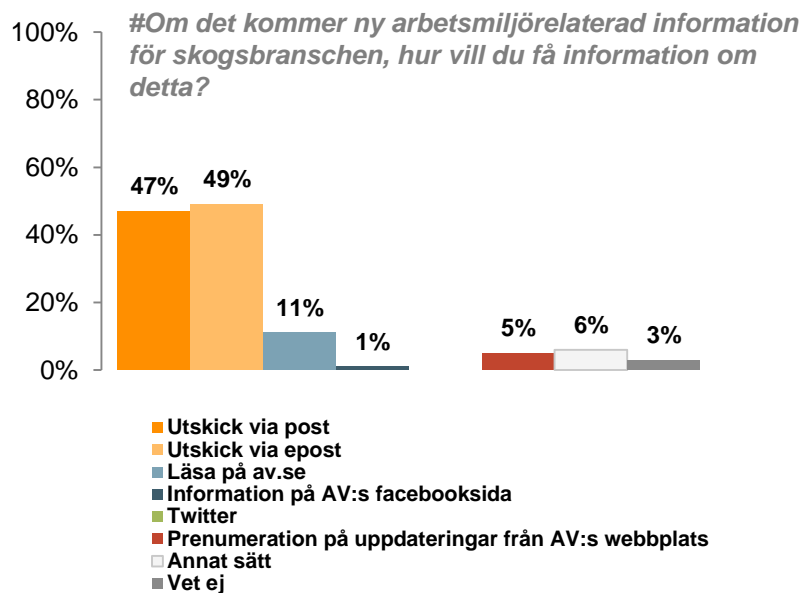
- SAFLO
- Skogsindustrierna
- Skara timmer
- SLA, SMF; TMF, SKL
- EC-skog

Annan, nämligen...

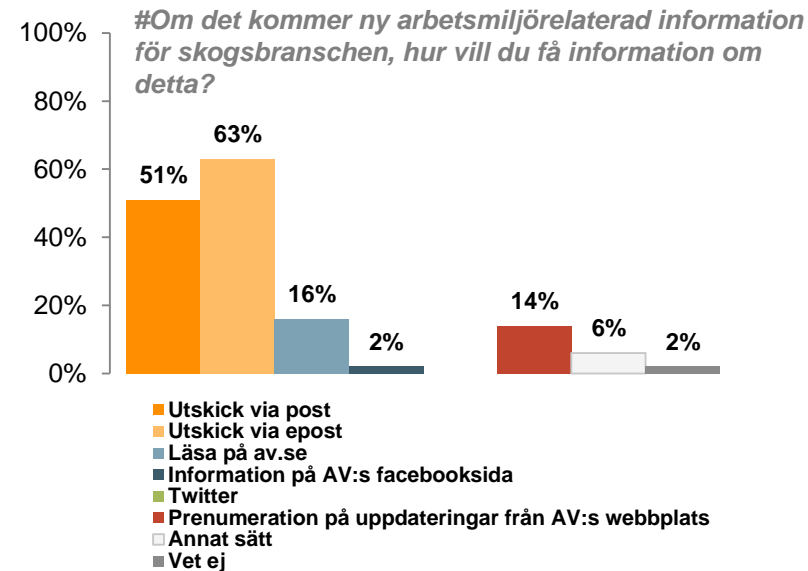
- Certifieringsorganisation
- Skogshusen
- Företagshälsovård, egen HR avd.
- Fackförbund

De flesta företagen föredrar att få information via post eller e-post

EJ INSPEKTERADE

INSPEKTERADE

- Företagen, såväl inspekterade som ej inspekterade, vill få ny arbetsmiljö-relaterad information för skogs-branschen i utskick via e-post eller vanlig post.

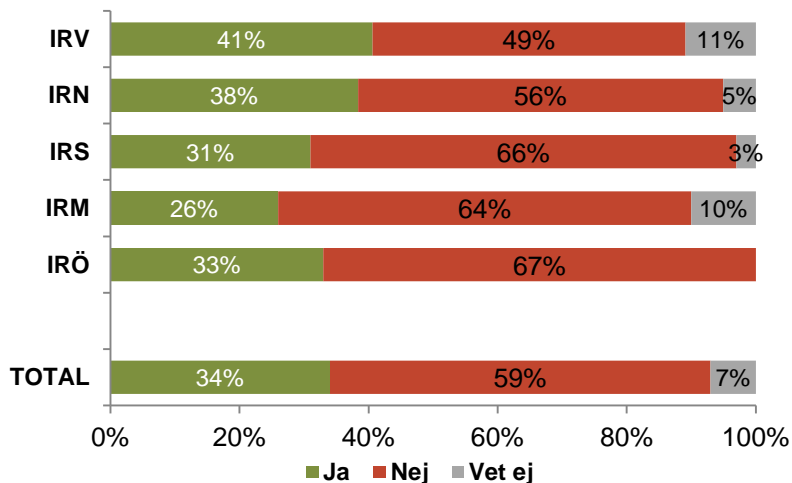
Annat sätt (öppna svar):

- Telefon (ringa själv vid behov)
- Söka själv på Internet
- HR avdelningen
- Besök

De inspekterade företagen använder i större utsträckning material som inte kommer från Arbetsmiljöverket

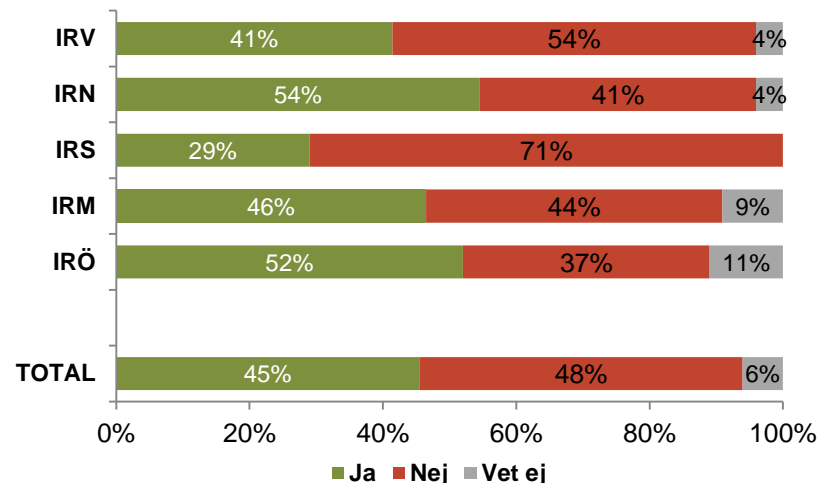
EJ INSPEKTERADE

#Använder ni er av något annat material/metod i ert arbetsmiljöarbete som inte kommer från Arbetsmiljöverket?

INSPEKTERADE

#Använder ni er av något annat material/metod i ert arbetsmiljöarbete som inte kommer från Arbetsmiljöverket?

- En relativt stor andel av företagen, 45% av de inspekterade och 34% av de som inte är inspekterade, använder annat material/metod i sitt arbetsmiljöarbete som inte kommer från Arbetsmiljöverket.

- Bland inspekterade varierar den andelen från 29-54%. Och bland ej inspekterade från 26-41%.

Annat material/metod som används i arbetsmiljöarbete som inte kommer från Arbetsmiljöverket (öppna svar)

Exempel på andra organisationer som man använder material och metoder från:

- Checklistor från: Prevent, Skog- och träfacket, Skogsforskningen, Holmen skog och egna checklistor
- Interna kontrollsystem, skyddsombud
- FSC, SMS, PEFC, SMF, SLA
- LRF, Säker skog
- Prevent
- HR-avdelningen
- Kommunen
- Från kurser och utbildningar om arbetsmiljö
- Skogvårdsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Skogsentreprenörerna
- SCA
- Svenskt näringsliv
- Svenska kyrkans arbetsgivareorganisation

Sammanfattning och slutsatser

Sammanfattning och slutsatser – AFS

- Kännedomen om att den nya föreskriften finns är hög
- Det finns både en hög andel som uppger att de känner till innehållet och som uppger att de inte gör det
- Majoriteten svarar att de kan nämna några nyheter från den nya föreskriften, exempelvis:
 - Körkort/utbildning för motorsåg/motorkedjesågar
 - Varselkläder/varselkläder på överkroppen
 - Körkort för motorsåg/motorkedjesågar och varselkläder
 - Körkort för motorsåg/motorkedjesågar och röjsågar
 - ”Körkort krävs”.

Sammanfattning och slutsatser – ”Körkort”

- Kännedomen om kravet på dokumentation för att utföra arbete med motorsåg är hög, något högre bland inspekterade.
- Andelen med ”körkort” för motorsågar är högre bland de inspekterade företagen.
- Säker Skogs motorsågskörkort är det teoretiska och praktiska prov som störst andel har använt sig av
- Majoriteten känner till sanktionsavgiften.

Sammanfattning och slutsatser – Varselkläder och skyddsskor

- Kännedomen om kravet på varselkläder på överkroppen vid motorsågsarbete är hög
- Varselkläder används i relativt stor utsträckning bland företagen.
- Kännedomen om kravet på att använda kängor eller stövlar med sågskydd vid arbete med röjsåg är hög
- Användningen av kängor eller stövlar med sågskydd är relativt vanligt bland företagen.

Sammanfattning och slutsatser – Olyckor och tillbud

- Närmare hälften känner till kraven som ställs på arbetsgivaren vid allvarligt tillbud eller allvarlig olycka
- Majoriteten känner till att både allvarliga tillbud och allvarliga olyckor ska anmälas till Arbetsmiljöverket
- Majoriteten känner till att både allvarliga tillbud och allvarliga olyckor ska utredas av arbetsgivaren
- Majoriteten av företagen har aldrig anmält ett allvarligt tillbud eller allvarlig olycka.

Sammanfattning och slutsatser – Rutiner vid ensamarbete

- En majoritet har genomfört någon insats avseende arbetsplastens position och läge vid ensamarbete, exempelvis:
 - GPS-koordinater
 - Mobiltelefoner
 - Nödsändare, nödkoordinater, larmknapp
 - Hemkomstrapportering
 - Traktdirektiv
 - Undviker ensamarbete
 - Regelbunden telefonkontakt under dagen
 - Satelittelefon
 - ”Fastfinder”

Sammanfattning och slutsatser – Rutiner vid ensamarbete

- En majoritet har genomfört någon insats avseende kontakt och kommunikation från arbetsplatsen vid ensamarbete
 - Mobiltelefoner
 - Regelbunden sms-kontakt/rutiner för sms-kontakt
 - Kom-radio
 - Regelbunden telefonkontakt under skiftet
 - Undviker ensamarbete
 - Nödsändare
 - ”Fastfinder”.

Sammanfattning och slutsatser – Rutiner vid ensamarbete

- En majoritet har genomfört någon insats avseende rutiner t.ex. första förband, kontroller av utrustning vid ensamarbete, exempelvis;
 - Första förband finns i bilar, maskiner och kojor och i kläder
 - Utbildning HLR
 - Hjärtstartare (vissa)
 - Rutiner/checklistor i bilar och maskiner
 - Rutiner för kontroll av utrustning (egenansvar)
 - Kontrollera täckning mobiltelefon.

Sammanfattning och slutsatser – Riskbedömning

- En majoritet av företagen instämmer i hög utsträckning i att de arbetar regelbundet och systematiskt med sin arbetsmiljö
- Det finns både en hög andel som alltid dokumenterar sina riskbedömningar och de som inte gör det. Detsamma gäller för skriftlig åtgärdsplan för att åtgärda riskerna och uppföljning åtgärdsplanen
- Inspekterade företag gör i högre utsträckning riskbedömningar vid förändringar i verksamheten.

Sammanfattning och slutsatser – Riskbedömning

- Andelen som upplever svårigheter med att arbeta systematiskt med riskbedömningar i verksamheten är hög, exempelvis:
 - Att bedöma risker utifrån de många olika och varierande arbetssituationerna och arbetsförhållandena som råder i skogen upplevs som svårt.
 - Svårt att göra en helhetsbedömning av riskerna i skogsarbetet eftersom många faktorer påverkar såsom väder, terräng, maskiner och den mänskliga faktorn
 - Prioritera och motivera tidsåtgången att göra riskbedömningar regelbundet och skriftligt
 - Kräver mycket dokumentation
 - Att få de anställda att verkligen följa säkerhetsanvisningarna
 - Att omsätta Arbetsmiljöverkets checklistor till den faktiska verkligheten och de anställdas erfarenhet och upplevelse.

Sammanfattning och slutsatser – Riskbedömning

- En relativt stor andel av företagen anser att det finns sådant som skulle förenkla arbetet med riskbedömningar, exempelvis:
 - Mer av Arbetsmiljöverket - besök, support, material (t.ex. mer anpassade mallar, checklistor, riktlinjer), mer och tydligare information
 - Erfarenhetsutbyte, tips idéer av andra företag i samma bransch
 - Mer information till alla berörda parter t.ex. uppdragsgivare
 - Mer riktad och anpassad information till branschen
 - Material på flera språk.

Sammanfattning och slutsatser – Inspektionen

- Bedömningen av inspektionens har fått mycket höga betyg utifrån de parametrar som mätts och upplevde att inspektionen genomfördes på ett rättvist sätt.

Sammanfattning och slutsatser – Inspektionen

- En majoritet har genomfört förändringar efter inspektionen, exempelvis:
 - Nya/förbättrade rutiner t.ex.: riskbedömningar, ensamarbete, kontakt och kommunikation under arbetspasset, hemgångsrapportering, ökad användning av checklistor
 - Bättre dokumentation av riskbedömningar och övrigt arbetsmiljöarbete
 - Genomgått eller planerat utbildningar t.ex. första hjälpen, motorsågskörkort
 - Inköp av utrustning och material, extra utrustning till maskiner, skyddsutrustning, första hjälpen
 - Tagit fram en arbetsmiljöplan.

Sammanfattning och slutsatser – Information

- De inspekterade företagen får information från Arbetsmiljöverket i större utsträckning än de ej inspekterade
- De flesta företagen föredrar att få information via post eller e-post
- De inspekterade företagen använder i större utsträckning material som inte kommer från Arbetsmiljöverket.

Kontaktuppgifter

AB Stelacon

S:t Eriksgatan 63, 3 tr

SE-112 34 Stockholm

Tel +46 8 587 120 00

www.stelacon.se

Projektteam

Sigrid Wiklund

sigrid.wiklund@stelacon.se

Krister Runebrand

krister.runebrand@stelacon.se

